ಶ್ರೀ

ಜಾತಕ ಚಂದ್ರಿಕೆಯು.

ಇದು

ಪರಾಶರ ಹೋರಾ ಶಾಸ್ತ್ರಾನುಸಾರವಾಗಿ
ಪರಿಶೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಮಂ॥ ವೆ॥ ಸಿ॥ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ
ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರತಿಶ್ಲೋಕಾರ್ಥ
ತಾತ್ಪರ್ಯಗಳೊಡನೆ,

ಬೆಂಗಳೂರು.

ಕೃಷ್ಣರಾಜವಿಲಾಸ ಮುದ್ರಾಕ್ಷರ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ
ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

(ದುರ್ಮತಿನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ.)

పీఠికె.

జాతకచంద్రికెయెంబ యీగ్రంథవు సులభవాగి తిళియతక్క బగ్గె కన్నడటీకెగొండిగెముద్రిసల్పడువదల్లదె ఆవశ్యకగళాద కెలవంశగళు ఈ కెళగె బరెయల్పడుతవె, హ్యాగందరె—

సూర్యను- చంద్రను- కుజను- బుధను- గురువు- శుక్రను- శనియు- రాహువు- కేతువు- ఇవు- ౯- గ్రహగళు॥

మేష- వృషభ- మిథున- కటక- సింహ- కన్యా- తులా- వృశ్చిక- ధనుస్సు- మకర- కుంభ- మీన- ఈ- ౧౨ రాశిగళు॥

సింహక్కె- సూర్య- కటకక్కె- చంద్ర- మేషవృశ్చికగళిగె కుజ- మిథునకన్యగళిగె బుధ- ధనుర్మీనగళిగె గురు- వృషభతులెగళిగె శుక్ర- మకరకుంభగళిగె శని- అధిపతిగళు॥

సూర్యనిగె మేష- చంద్రనిగె వృషభ- కుజనిగె మకర- బుధనిగె కన్యా- గురువిగె కర్కటక- శుక్రనిగె మీన- శనిగె తులె- రాహువిగె మిథున- ఇవుగళు ఉచ్చరాశిగళు- ఇవుగళిగె- ౭నెయ రాశిగళే నీచగళు ఇవుగళల్లి- ౧౦- ౩- ౨౮- ౧౫- ౫- ౨౭- ౨౦- ఈ భాగగళు సూర్యాదిసప్తగ్రహగళిగె క్రమవాగి పరమోచ్చ పరమనీచాంశగళు॥

సూర్యనిగె చంద్రకుజగురుగళు మిత్రరు- బుధను సమాన శుక్ర శనిగళు శత్రుగళు- చంద్రనిగె రవి బుధరు మిత్రరు- మిక్కవరు సమానరు- కుజనిగె రవి చంద్ర గురుగళు మిత్రరు- మిక్కవరు సమానరు- బుధనిగె సూర్య శుక్రరు మిత్రరు- చంద్రనొబ్బనే శత్రువు- మిక్కవరు సమానరు- గురువిగె సూర్య చంద్రాంగారకరు మిత్రరు- శనియొబ్బనే సమానను- మిక్కవరు శత్రుగళు- శుక్రనిగె బుధ శనిగళు- మిత్రరు- కుజ గురుగళు సమానరు- మిక్కవరు శత్రుగళు- శనిగె బుధ శుక్రరు మిత్రరు- గురు సమానను- మిక్కవరు శత్రుగళు॥

సూర్యను పితృకారకను- చంద్రను మాతృకారకను- కుజను భ్రాతృకారకను- బుధను ప్రజ్ఞాకారకను- గురువు పుత్రకారకను- శుక్రను కళత్రకారకను- శనియు ఆయుష్కారకను- రాహు ధైర్యకారకను- కేతువు మోక్షకారకను॥

లగ్నదేహ సర్వస్వభావ-౨నే రాశి వాక్కుటుంబ ధనభావ-౩-భ్రాతృ పరాక్రమభావ-౪- మాతృ సుఖగృహవాహన భావ- ౫- వాగ్బుద్ధి పుత్రసంతోషభావ- ౬-శత్రురోగ భావ-౭-పత్నీభావ-౮- ఆయుర్భావ-౯-భాగ్యపితృభావ-౧౦-కర్మరాజ్యభావ- ౧౧-లాభభావ- ౧౨- వ్యయభావ॥

కృత్తికా రవిదశే-౬ వరుష- రోహిణీ చంద్రదశే ౧౦-మృగశిర కుజదశే- ౭- ఆర్ద్రా రాహుదశే-౧౮- పునర్వసు గురుదశే ౧౬- పుష్య- శనిదశే- ౧౯- ఆశ్లేషా-బుధదశే ౧౭ మఖ కేతుదశే-౭-పుబ్బ శుక్రదశే ౨౦-ఈమేరె ఉత్తరెమొదలాగి భరణీవరెగూ తిళియతక్కద్దు-దశాక్రమవూ ఇదేయే॥

దశావరుషగళన్ను భుక్తిసాధనవర్షగళింద గుణిసి ఏకస్థానదశస్థానగళ మధ్యే గీటుహాకి యేకస్థానీయవాద సంఖ్యెయన్ను మూరరింద గుణిసిదరె క్రమవాగి మాసదినగళాగి భుక్తి బరుత్తె- (ఉదాహరణె) సూర్యదశా- ౬-సూర్యభుక్తిగె- ౬రిందలే గుణిసిదరె ౩౬ ఆయితు- గీటుహాకిదరె ౩-౬-ఆయితు- ౬రన్ను మూరరింద గుణిసిదరె-౩ తింగళు- ౧౮దిన సూర్యదశెయొళగెసూర్యభుక్తి-ఇదేమేరెయెల్లవూ ఆగుత్తె॥

౨-౪-౭-౮-౧౨-ఈ మనెగళల్లి కుజనిద్దు- ౭నే మనెగూ శుక్రనిగూ క్రూరసంబంధవిద్దరె అనేక కళత్రయోగ- లగ్నసప్తమగళల్లి క్రూరరిద్దరె- నాళవేష్టనె- పురుషగ్రహ రాశి సంబంధ పురుష జననహేళు- ఈమేరె తిళియతక్కద్దనేకవిదె॥

శ్రీ రస్తు.

శ్రీసూర్యనారాయణాయనమః

జాతకచంద్రికా.

మంగళం.

మూలశ్లోకవు|| సిద్ధాంతమౌపనిషదం|శుద్ధాంతం పరమేష్ఠినః | వీణాధరంమహఃకింబి| శ్శోణాధరముపాస్మహే ||౧||

టీకెయు|| వయం-నావు-ఔపనిషదం-ఉపనిషత్ప్రతిపాద్యవాద-సిద్ధాంతం- అబాధితార్థరూపవాగియూ, పరమేష్ఠినః-బ్రహ్మదేవర-శుద్ధాంతం-పత్నీస్వరూపవాగియూ,వీణాధరం-వీణెయంధరిసిద్దాగియూ, శోణాధరంశోణ-కెంపాద-అధరం-తుటియుళ్ళద్దాగియూయిరువ-కింబిత్-అనిర్వాచ్యవాద-మహః-ప్రకాశవన్ను-ఉపాస్మహే-ధ్యానిసువెవు||౧||

తాత్పర్యవు|| నిర్విఘ్నవాగి గ్రంథవు పరిసమాప్తవాగువదకోస్కరవూ, విద్యాభివృద్ధియాగువదకోస్కరవూసహ విద్యెగళిగె దేవతెయాద సరస్వతియమూర్తియన్ను ధ్యానిసి గ్రంథాదియల్లి కవియుమంగళమాడిదనెంబువదు.

ಮೂ॥ ಫಲಾನಿನಕ್ಷತ್ರದಶಾ । ಪ್ರಕಾರೇಣವಿವೃ
ಣ್ಮಹೇ। ವಯಂಪಾರಾಶರೀಂಹೋರಾಂ। ಮನುಸೃತ್ಯಯ
ಥಾಮತಿ॥೨॥

ಟೀ॥ ವಯಂ-ನಾವು-ಪಾರಾಶರೀಂ-ಪರಾಶರರೆಂಬಋಷಿಗಳಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ-ಹೋರಾಂ-ಹೋರಾಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು-ಅನುಸೃತ್ಯ-ಅನುಸರಿಸಿ-ಯಥಾಮತಿ-ನಮ್ಮಬುದ್ಧಿಗೆತೋರಿದಂತೆ-ಫಲಾನಿ-ಜಾತಕಫಲಗಳನ್ನು-ನಕ್ಷತ್ರದಶಾಪ್ರಕಾರೇಣ-ಉಡುದಶಾರೀತಿಯಾಗಿ-ವಿವೃಣ್ಮಹೇ-ವಿವರಿಸುತ್ತೇವೆ॥೨॥

ತಾ॥ ಪರಾಶರೋಕ್ತವಾದ ಶಾಸ್ತ್ರದಮೇಲೆ ಉಡು ದಶೆಗಳಿಂದ ಜಾತಕಫಲಗಳನ್ನು ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ-ನಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದುಂಟಾದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುವೆವೆಂಬುವದು॥

ಮೂ॥ ಬುಧೈರ್ಭಾವಾದಯಸ್ಸರ್ವೇ । ಜ್ಞೇಯಾ
ಸ್ಸಾಮಾನ್ಯಶಾಸ್ತ್ರತಃ।ಏತಚ್ಛಾಸ್ತ್ರಾನುಸಾರೇಣ। ಸಂ
ಜ್ಞಾಂಬ್ರೂಮೋವಿಶೇಷತಃ॥೩॥

ಟೀ॥ ಭಾವಾದಯಃ-ತನ್ವಾದಿದ್ವಾದಶಭಾವಗಳೇಮುಂತಾದ-ಸರ್ವೇ-ಕಾರಕಮಾರಕಾದಿಗಳೆಲ್ಲವೂ-ಸಾಮಾನ್ಯಶಾಸ್ತ್ರತಃ-ಸ್ಸಾಧಾರಣವಾದ ಪೂರ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೇಲೆ - ಬುಧೈಃ-ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದ-ಜ್ಞೇಯಾಃ-ತಿಳಿಯತಕ್ಕವುಗಳಾಗಿರುತವೆ- ಏತಚ್ಛಾಸ್ತ್ರಾನುಸಾರೇಣ-ಈ-ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನುಅನುಸರಿಸಿ-ಸಂಜ್ಞಾಂ-ಪರಿಭಾಷೆಯನ್ನು-ಬ್ರೂಮಃ-ಹೇಳುವೆವು॥೩॥

ತಾ॥ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಯುಳ್ಳವರು ಸರ್ವಸಂಕೇತಗಳನ್ನೂ ಪೂರ್ವಿಕರಿಂದಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದಲೇತಿಳಿಯಬಹುದು-ಆದರೆ ಈಪಾರಾಶರಶಾಸ್ತ್ರರೀತಿಯಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷಸಂಕೇತಗಳನ್ನುಮಾತ್ರ ಈಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇವೆಂಬುವದು॥

ಮೂ॥ ಪಶ್ಯಂತಿಸಪ್ತಮಾನ್ಸರ್ವೇ।ಶನಿಜೀವಕುಜಾಃಪು
ನಃ। ವಿಶೇಷತಶ್ಚ ತ್ರಿದಶ । ತ್ರಿಕೋಣಚತುರಶ್ರಗಾನ್॥೪॥

టీ॥ సర్వే- సూర్యాదిసప్త గ్రహంగళు- సప్తమాః- ఏళనెయరాశిగళన్ను- పశ్యంతి- నోడుత్తారె-శనిజీవకుజాఃపునః శని- గురు- కుజరాదరో-పి- శేషతః-విశేషవాగి-త్రిదశ త్రికోణచతురశ్రగాంఘ్రి- త్రిదశ- మూరనెయమనెయన్ను హత్తనెయమనెయన్ను- త్రికోణ- ఐదనెయమనెయన్ను ఒంబత్తనెయమనెయన్ను-చతురశ్ర-నాల్క-నెయమనెయన్ను- ఎంటనెయమనెయన్ను- గాంఘ్రి- అవుగళన్ను హొందిదగ్రహంగళన్ను సహ -పశ్యంతి-క్రమవాగినోడుత్తారె॥౪॥

॥తా॥ సూర్య చంద్ర కుజ బుధ గురు శుక్ర శని ఈ ౭ గ్రహంగళూ తావుతావు ఇరువ రాశిగళిగింతలూ ౭నేరాశిగళన్ను ౭ నేరాశిగళల్లిరువగ్రహంగళన్ను సహ సంపూర్ణదృష్టియిందనోడుత్తారె-శని గురు కుజ ఈ ౩ గ్రహంగళూ సంపూర్ణదృష్టియింద నోడువదల్లదె విశేషదృష్టియిందలూనోడుత్తారె- అంతా విశేషదృష్టి యావదందరె- శనియు తానిరువరాశిగింతలూ ౩- ౧౦- ఈరాశిగళన్ను అల్లిరువగ్రహంగళన్ను హాగవాలుదృష్టియింద నోడుత్తానె- గురువు తానిరువరాశిగింతలూ ౫- ౯- ఈరాశిగళన్ను అల్లిరువ గ్రహంగళన్ను అర్ధదృష్టియింద-నోడుత్తానె-కుజను-తానిరువరాశియింద ౪- ౮- ఈ రాశిగళన్ను అవుగళల్లిరువ గ్రహంగళన్ను ముప్పాగపాలుదృష్టియింద నోడుత్తానె- శనిగె పాదదృష్టిప్రబలవాదద్దు-గురువిగె అర్ధదృష్టిప్రబలవాదద్దు-కుజనిగె త్రిపాదదృష్టిప్రబలవాదద్దు- రవి చంద్ర బుధ శుక్రరిగె విశేషదృష్టియిల్లద్దరింద సంపూర్ణదృష్టియే ప్రబలవాదద్దు- ఈ తాత్పర్యవు ఇతర గ్రంథగళింద ప్రకటవాగిదె - ఇన్ను గ్రహంగళిగె శత్రుమిత్రదృష్టిగళుముంతాగి అనేకప్రకారగళు తాజ-కాదిగ్రంథగళల్లి హేళల్పట్టిద్దాగ్యూ అవెల్లవూ ఈ గ్రంథరీత్యా

ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವದಿಲ್ಲವು - ಮತ್ತು ಗ್ರಹಗಳೆಲ್ಲ ಕ್ಕೂ ರಾಶಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕಾಣುತಲೇಯಿರುತವೆ-ಆದರೆ ಮೇಲೆಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವಕಡೆಗಳುಮಾತ್ರ ಜನ್ಮಿಗೆ ಕಾಣುತವೆ-ಹ್ಯಾಗಂದರೆ ರವಿಯು ತಾನಿರುವರಾಶಿಗೆ ೭ ನೇರಾಶಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಾನೆ- ನಾಲ್ಕನೆಯರಾಶಿಯ ಮಧ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಅರ್ಧಭಾಗನೋಡುತ್ತಾನೆ-ಈಮೇರೆ ಗ್ರಹಗಳ ದೃಗ್ಬಲವನ್ನು ತ್ರೈರಾಶಿಕರೀತ್ಯಾ ವಿಭಾಗಿಸಿಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು - ಅದರವಿಶೇಷಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅನ್ಯಪತಿಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ॥

ಮೂ॥ ಸರ್ವೇತ್ರಿಕೋಣನೇತಾರೋ । ಗ್ರಹಾಶ್ಶುಭಫಲ
ಪ್ರದಾಃ। ಪತಯಸ್ತ್ರಿಷಡಾಯಾನಾಂ । ಯದಿಪಾಪಫಲ
ಪ್ರದಾಃ॥೫॥

॥ಟೀ॥ ಸರ್ವೇಗ್ರಹಾಃ-ಸೂರ್ಯಾದಿಗ್ರಹಗಳೆಲ್ಲವೂ- ತ್ರಿಕೋಣನೇತಾರೋಯದಿ-ತ್ರಿಕೋಣ- ಅಂದರೆ- ಲಗ್ನಾದಿದ್ವಾದಶಭಾವಚಕ್ರದಲ್ಲಿ -ಮೂರುಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ-ಸಮವಾಗಿನಿಲ್ಲುವರಾಶಿಗಳು-ಅಂದರೆ ೧- ೫- ೯- ಈರಾಶಿಗಳಾಗುತವೆ-ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ೧ ನೇದು-ಲಗ್ನವಾಗುವಲ್ಲಿ -ಉಳಿದ-ಪಂಚಮನವಮರಾಶಿಗಳು-ತ್ರಿಕೋಣಗಳೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವವು-ಅವುಗಳಿಗೆ-ನೇತಾರೋಯದಿ- ಅಧಿಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ- ಶುಭಫಲಪ್ರದಾಃ-ಒಳ್ಳೇಫಲಗಳನ್ನುಕೊಡುವವರಾಗುತ್ತಾರೆ- ತಪವ- ಅವರುಗಶೇವೆ-ತ್ರಿಷಡಾಯಾನಾಂ-ತ್ರಿ-ಮೂರನೇಮನೆಗೂ-ಷಟ್-ಆರನೇಮನೆಗೂ-ಆಯಾನಾಂ-ಹನ್ನೊಂದನೇಮನೆಗೂ-ಪತಯೋಯದಿ-ಅಧಿಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ-ಪಾಪಫಲಪ್ರದಾಃ-ಕೆಟ್ಟಫಲಗಳನ್ನು-ಕೊಡತಕ್ಕವರಾಗುವರು॥೫॥

॥ತಾ॥ ಲಗ್ನಾದಿಯಾಗಿ ೫- ೯- ಈ ರಾಶಿಗಳಿಗೆ ಯಾವಗ್ರಹಗಳು ಅಧಿಪತಿಗಳೋ ಅವರು ಜಾತಕನಿಗೆ ಶುಭಫಲವನ್ನು ಕೊಡುವರು- ೩- ೬- ೧೧- ಈಮನೆಗಳ ಅಧಿಪತಿಗಳು ಕೆಟ್ಟಫಲಗಳನ್ನುಕೊಡುವರು- ೫- ೯- ಈಭಾವಗಳಿಗೆ ಅಧಿಪತಿಗಳಾದವರು ೩- ೬- ೧೧- ಈಭಾವಗ

ತಿಗೂ ಅಧಿಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಮಿಶ್ರಫಲದಾಯಕರೆಂದಾಶಯವು - ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ-ಮೇಷಲಗ್ನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವನಿಗೆ ಸಿಂಹವು ಪಂಚಮತ್ರಿಕೋಣವು, ಅದಕ್ಕೆ ಅಧಿಪತಿಸೂರ್ಯನು-ನವಮತ್ರಿಕೋಣ ಧನಸ್ಸು, ಅದಕ್ಕೆ ಅಧಿಪತಿ ಗುರುವು-ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಕಷ್ಟಫಲಗಳಂ ಕೊಡತಕ್ಕವರಲ್ಲ. ಮಕರ ಲಗ್ನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವನಿಗೆ ಒಂಬತ್ತನೆಯದಾದ ಕನ್ಯಾರಾಶಿಗೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ಬುಧನೇ ಆರನೆಯ ದಾದ ಮಿಥುನಕ್ಕೆ ಅಧಿಪತಿಯಾಗಿರುವದರಿಂದ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಶುಭಫಲವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಾಲ ಪಾಪಫಲವನ್ನೂ ಬಲಾನುಗುಣವಾಗಿಯೂ ದಶಾನುಗುಣವಾಗಿಯೂ ಕೊಡುವನು- ಅದೇ ಮಕರಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಆಯಾಧಿಪತಿಯಾದ ಕುಜನು ಶುಭವನ್ನು ಕೊಡಲಾರನು-ಈ ಮೇರೆ ವಿಚಾರಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯವು||

ಮೂ|| ನದಿಶಂತಿಶುಭಂನೄಣಾಂ| ಶುಭಾಃಕೇಂದ್ರಾಧಿ
ಪಾಯದಿ|ಅಶುಭಾಶ್ಚಾಶುಭಂಶ್ಚೇತೇ|ಪ್ರಬಲಾಉತ್ತರೋ
ತ್ತರಂ||೬||

ಟೀ|| ಶುಭಾಃ-ಸೌಮ್ಯರಾದಂತಾ- ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ- ಕ್ರೂರಗ್ರಹಗಳೊಡನೆ ಸೇರದೇ ಯಿರುವ ಬುಧ-ಗುರು-ಶುಕ್ರ-ಈ ನಾಲ್ಕು ಗ್ರಹಗಳೂ-ಕೇಂದ್ರಾಧಿಪಾಯದಿ-ಕೇಂದ್ರ- ಲಗ್ನ ಚತುರ್ಥ ಸಪ್ತಮ ದಶಮಗಳಿಗೆ- ಅಧಿಪಾಯದಿ- ಪಾಲಕರಾಗಿದ್ದರೆ-ನೄಣಾಂ-ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ-ಶುಭಂ-ಸುಖವನ್ನ-ನದಿಶಂತಿ-ಕೊಡಲಾರರು-ಅಶುಭಾಶ್ಚ-ಕ್ಷೀಣಚಂದ್ರ ಪಾಪಯುಕ್ತ ಬುಧ- ರವಿ-ಕುಜ- ಶನಿಗಳೆಂಬ ೫ ಕ್ರೂರ ಗ್ರಹಗಳೂ ಕೇಂದ್ರಾಧಿಪಾಯದಿ- ೧-೪- ೭- ೧೦- ಈ ರಾಶಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ-ಅಶುಭಂಚ-ಕಷ್ಟಫಲವನ್ನಾ-ನದಿಶಂತಿ- ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ- ತೇ- ಆ ಕ್ರೂರಗ್ರಹಗಳು-ಉತ್ತರೋತ್ತರಂ-ಒಬ್ಬನಿಗಿಂತಲೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಪ್ರಬಲಾಃ-ಬಲಶಾಲಿಗಳು ||೬||

ತಾ|| ಅಂದರೆ—ಕ್ಷೀಣ ಚಂದ್ರನಿಗಿಂತಲೂ ಪಾಪಯುಕ್ತಬುಧ-ಅವನಿಗಿಂತಲೂ ರವಿ- ಅವನಿಗಿಂತಲೂ ಕುಜ - ಅವನಿಗಿಂತಲೂ ಶನಿ ಪಾಪ ಬಲಶಾಲಿಗಳು- ಮೇಷಕ್ಕೆ ಚಂದ್ರ ಶುಕ್ರರು ಒಳ್ಳೆಯವರಲ್ಲವು- ಶನಿ

ಕೆಟ್ಟವನಲ್ಲವು. ಈ ಮೇರೆ ವಿಚಾರಿಸಿ ತಿಳಿಯ ತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಭಾವವು.

ಮೂ॥ ಲಗ್ನಾದ್ವ್ಯಯದ್ವಿತೀಯೇಶೌ । ಪರೇಷಾಂಸಾ
ಹಚರ್ಯತಃ।ಸ್ಥಾನಾಂತರಾನುಗುಣ್ಯೇನ।ಭವತಃಫಲದಾಯ
ಕೌ॥೭॥

ಟೀ॥ ಲಗ್ನಾತ್-ಜನನಕಾಲೋದಯರಾಶಿಮೊದಲುಗೊಂಡು-ವ್ಯಯ-ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಮನೆಗೂ- ದ್ವಿತೀಯ-ಎರಡನೆಯಮನೆಗೂ-ಈಶೌ-ಅಧಿಪತಿಗಳಾದ ಗ್ರಹಗಳು-ಪರೇಷಾಂ-ಇತರರಾದ ಶುಭಾಶುಭಫಲದಾಯಕಗ್ರಹಗಳ-ಸಾಹಚರ್ಯತಃ- ಸಹವಾಸದಿಂದಲೂ-ಸ್ಥಾನಾಂತರಾನುಗುಣ್ಯೇನ-ಇತರಭಾವಗಳಯೋಗ್ಯತಾನುಸಾರವಾಗಿಯೂ-ಫಲದಾಯಕೌ-ಫಲವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕವರಾಗಿ-ಭವತಃ-ಆಗುವರು ॥೭॥

ತಾ॥ ಅಂದರೆ ದ್ವಿತೀಯಕ್ಕೂ ದ್ವಾದಶಕ್ಕೂ ಅಧಿಪತಿಗಳಾದ ಗ್ರಹಗಳು ಯಾವ ಗ್ರಹಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿರುತ್ತಾರೋ, ಮತ್ತು ಯಾವ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೋ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಫಲವನ್ನೇ ಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಯ ದಶಾಭುಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಚರಗ್ರಹ ದಶಾಭುಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಡುವರೇ ಹೊರತು ಸ್ವತಂತ್ರದಿಂದ ಫಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವರಲ್ಲವೆಂದರ್ಥವು- ಆದರೆ ಅವರು ಯಾರೊಂದಿಗೂ ಸೇರದೆ ಸ್ವಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದರೆ ಆಗ ಅವರ ದಶಾಭುಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅವರ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಕಫಲಗಳನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ-ಆಗಲೂ ಇತರಗ್ರಹಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿದ್ದರೆ ದ್ರಷ್ಟೃಗ್ರಹಗಳ ಫಲವು ಇವರಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ಫಲದೊಳಗೆ ಯಥಾಂಶವಾಗಿ ಸೇರಿಯಿರುವವು- ಈ ದ್ವಿತೀಯಾಧಿಪತಿಯೂ ದ್ವಾದಶಾಧಿಪತಿಯೂ ಇತರಗ್ರಹಗಳನ್ನು ನೋಡುತಿರುವವರಾದರೆ ಇವರು ಕೊಡುವಫಲವು ದೃಶ್ಯಗ್ರಹಫಲದಲ್ಲಿ ಬೆರತು ಫಲಪ್ರಾಪ್ತ್ಯನಂತರ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ವಿನಿಯೋಗವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವರು- ಹ್ಯಾಗಂದರೆ-ಕರ್ಕಾಟಕಕ್ಕೆ-ದ್ವಿತೀಯಾಧಿಪತಿಯು ಸೂರ್ಯನು - ಅವನೊಬ್ಬನೇ ಸಿಂಹದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಅಧಿಕಾರದಿಂದಲೂ ಪಿತ್ರ್ಯಮೂಲಕವಾಗಿಯೂ ಕುಟುಂಬಮೂಲ

కవాగియూ వర్తకద మూలకవాగియూ వాక్చమత్కృతి మూల
కవాగియూ ధనవన్ను జాతియల్లి గౌరవవన్ను కొడుత్తా
నె-అవను బుధనొందిగె సేరి యిద్దరె స్వతంత్రనాగియే
అంతా ఫలకొట్టు ఆధనక్కె స్నేహితర మూలకవాగియూ జ్ఞాతి
గళ మూలకవాగియూ లిపి గణిత కావ్య శిల్ప ఇవుగళ మూలక
వాగియూ వినియోగవన్నుతన్నదశెయల్లి బుధభుక్తియొళగా
దరూ అథవా బుధదశెయల్లి తన్నభుక్తియొళగాదరూ ఉంటు
మాడువను-అదే సూర్యను కుజనొందిగె సేరి మకరదల్లిద్దరె
రాజస్త్రీ ప్రసాదద్వారా అధికార ధన భూమి భోగగళన్ను
కొడువను- అదక్కె గురుదశెయల్లాదరూ భుక్తియల్లాదరూ భం
గవుంటాగువదు -ఈ మేరె ఇతర శాస్త్రగళబలదింద ఉచితవా
గి ఊహిసతక్కద్దు-ఇదక్కె ప్రమాణవు ॥ ఫలచంద్రికెయొళు॥
(స్థానాధిపతిసంబంధి ద్రష్టృదృశ్య గ్రహోచితం। తత్తత్స్వరూప
యోగోక్త ఫలంకాలేవినిర్దిశేత్) ఎంబదాగి॥

మూ॥ భాగ్యవ్యయాధిపత్యేన ।రంధ్రేశోనశుభ
ప్రదః।సఏవశుభసంధాతా। లగ్నాధీశోపిచేత్స్వ
యం ॥౮॥

టీ॥రంధ్రేశః-అష్టమరాశిగె అధిపతియాద గ్రహవు-భాగ్య
వ్యయాధిపత్యేన-భాగ్య-భాగ్యభావద-వ్యయ- నాశభావక్కె
అధిపత్యేన-అధిపతియాగిరువదరింద-శుభప్రదః - సుఖదాయక
ను-న-అల్ల -సఏవ-అష్టమాధిపతియే-లగ్నాధీశోపి- లగ్న-జ
ననకాలోదయరాశిగె-అధీశోపి-అధిపతియాగియూ-చేత్ -ఆ
దరె-శుభసంధాతా-సుఖవన్నుంటుమాడువనాగి-స్వయం- తా
నే-భవతి-ఆగుత్తానె॥

తా॥ ఎంటనెయ మనెగె అధిపతియాద గ్రహవు జాతకన భా
గ్యస్వరూపగళాద ఆయుష్యఆరోగ్య ఐశ్వర్యగళన్ను ముగిసువ

వనాద్దరింద జాతకనిగె ఒళ్ళెయ ఫలవన్ను కొడతక్క-వనల్లవు-ఆదాగ్యూ అవనే లగ్నక్కూ అధిపతియాగిద్దరె శుభవన్నే కొడువనెంబువదు-ఆదరెతన్నదశెవి నామిక్క-దశెగళల్లి అవనభుక్తి బందాగ ప్రయోజకనల్లవు - మత్తు ఇంతా అష్టమాధిపతియ సంబంధవు యావ గ్రహభావగళిగుంటాదరూ ప్రాయశః భంగకారియే ఆగుత్తే-ఇదక్కె ప్రమాణవేనందరె- (నీలకంఠ తాజకె ||శ్లో||అష్టమాధిపతినాయుతేక్షితం-పాపదృగ్యుతముథిద్ధశాలిచ | సంభవేపివిలయం ప్రయాతిత | త్తేనజననీనిపుతేదమీత్యుతాం|| ఎంబువదు) ఏవంచ మేష తులాలగ్నగళిగె అష్టమాధిపతికెట్టవనల్లవెందు చంద్రికా ఫలితార్థవు-మకర కుంభగళిగూ ఈదోషవిల్లవెందు ముందెహేళల్పడుత్తే||

మూ|| కేంద్రాధిపత్యదోషస్తు | బలవాన్గురుశు
క్రయోః|మారకత్వేపిచతయో |ర్మారకస్థానసం
స్థితిః ||౯||

టీ|| గురు శుక్రయోస్తు-గురు శుక్రరిగాదరో- కేంద్రాధిపత్యదోషః-కేంద్ర లగ్న చతుర్థ సప్తమ దశమ రాశిగళ-ఆధిపత్య-నాథనాగిరువదరిందలుంటాద- దోషః-దోషవు-బలవాన్-శక్తియుళ్ళద్దు-తయోః-అంతా కేంద్రాధిపతిగళాద గురు శుక్రర- మారకస్థానసంస్థితిః-మారకస్థాన- కొల్లతక్క-స్థళగళాద ద్వితీయ సప్తమగళల్లి- సంస్థితిః-ముఖ్యాంశవాసవు-మారకత్వేపి-కొల్లువికెయల్లియూ-బలవతీ-శక్తియుళ్ళద్దు||౯

తా|| ౧-౪-౭-౧౦- ఈమనెగళిగె సౌమ్యగ్రహగళు అధిపతిగళాగిద్దరె శుభకరరల్లవెందు పూర్వదల్లియే హేళల్పట్టిదె-ఆ దోషవు గురుశుక్రరవిషయదల్లి హెచ్చాగిరుతదె- కేంద్రపతిగళాద గురుశుక్రరు ౨-౭ఈ భాగగళల్లిద్దరె అదక్కె తక్కంతె అవర దశాభుక్తిగళల్లిజాతకనన్ను కొల్లువరు-హ్యాగంపతె

మిథున కన్యే ధనుస్సు మీన ఈలగ్నగళల్లి హుట్టిదవరిగే గురువు కేంద్రాధిపతియాగుత్తానె-అవను కర్కాటకధనుస్సగళల్లిద్దరె మిథున లగ్న జాతనిగూ-తులా మీనగళల్లిద్దరె కన్యా లగ్న జాతనిగూ మకర మిథునగళల్లిద్దరె ధనుర్లగ్న జాతనిగూ - మేష కన్యేగళల్లిద్దరె మీన లగ్న జాతకనిగూ సహ మారకనాగువను— మత్తు మేష వృషభ కటక సింహ తులా వృశ్చిక మకర కుంభ ఈ లగ్నగళల్లి హుట్టిదవరిగే శుక్రను కేంద్రాధిపతియాగువను-అవను వృషభతులెగళల్లిద్దరె మేషలగ్నజాతనిగూ-మిథున వృశ్చికగళల్లిద్దరె వృషభలగ్నజాతనిగూ-సింహ మకరగళల్లిద్దరె కటకలగ్నజాతనిగూ-కన్యాకుంభగళల్లిద్దరె సింహలగ్న జాతనిగూ-వృశ్చికమేషగళల్లిద్దరెతులాలగ్నజాతనిగూ-ధనువృషభగళల్లిద్దరె వృశ్చికలగ్నజాతనిగూ-కుంభకర్కాటగళల్లిద్దరె మకరలగ్నజాతనిగూ- మీనసింహగళల్లిద్దరె కుంభలగ్నజాతనిగూ-మారకనాగువను-మత్తు- శ్లో॥ సౌమ్యైస్త్రస్వతుంగగైస్సౌమ్య। యుక్తైస్త్రిసద్భావభావితైః॥ సద్యోగకారకైర్యుక్తే।దోష భంగః ప్రకీర్తితః॥ ఎంబువ మణిత్థకారికానుసార విచారిసువల్లి మేలెహేళల్పట్ట దోషవు శుభబలాధిక్యదింద వారిసల్పడువదెంతలూ-ఇన్నూ పూర్ణాయుర్యోగ సాధకగళాగిరువ బలగళిద్దరె ఈ దోషక్కె తక్కష్టు భాగవు ఆబలదొళగే కడిమెయాగువదెంతలూ-మత్తు-స్థానస్థితిబలదింద ఫలగళన్నుహేళబేకాదరె ఆ స్థానద ప్రాణాంశదల్లియో గ్రహవిద్దరె ఆ ఫలవు సరిబీళువదేహొరతు స్థానదల్లిద్దమాత్రదింద అదు దిటవాగువదిల్లవెంతలూ-అథవా అదక్కె పర్యాయఫలవన్నుకొడువదెంతలూ-తిళియబరుత్తె-ఇదక్కె ప్రమాణవేనందరె- (యావనతాజకె) ఖేటేభావసమేపూర్ణం। ఫలంసంధిసమేతుఖం॥ (స్థితినిర్ణయె) అంశేషుషష్టిసంఖ్యాకె। షూక్తేషుఫలమావి

శితే॥ఎంబదాగి ఒందొందు రాశియన్ను ౬౦ పాలుమాడి స్ఫుటరాశియ సావిరదమేంటునూర లిప్తిగళల్లి మువ్వత్తు లిప్తిగళిగె ఒందుస్థానాంశవెందు తిళిదు అదక్కె హేళల్పట్టిరువ ఫలవన్నే హేళబేకు-ఇతరగ్రంథగళదేసెయింద అష్టువిచారమాడదె సాధారణవాగి ఈజాతకచంద్రికోక్తవాద స్థూలమార్గదిందలే హేళిదరె స్పష్టాన్న యోగవెందరె పౌరనగళాదరూ సిక్కతవె-

మూ॥ బుధస్తదనుచంద్రోపి। భవేత్తదనుతద్విధః॥నరంధ్రేశత్వదోషస్తు।సూర్యాచంద్రమసోర్భవేత్॥౧౦॥

టీ॥ తదను-బళిక-బుధః- బుధను-తద్విధః-ఆ-గురుశుక్రరంతావనే-భవేత్-అదాను-తదను-బళిక-చంద్రోఽపి-చంద్రనూసహ తద్విధః-ఆ-బుధనంతావనే ఆగువను-రంధ్రేశత్వదోషస్తు-రంధ్ర-అష్టమక్కె-ఈశత్వ-అధిపతియాగిరువదరిందుంటాద-దోషస్తు-అశుభకారిత్వవాదరో-సూర్యాచంద్రమసోః- సూర్యచంద్రరిగె- నభవేత్ ఆగలారదు॥౧౦॥

తా॥ బుధను కేంద్రాధిపతియాదరె గురుశుక్రరహాగల్లదె స్వల్పకడిమెయాగి దోషకారియాగువను- చంద్రను కేంద్రాధిపతియాదరె బుధనిగింతలూ స్వల్పకడిమెయాగి దోషకారియాగువను-ధనుర్లగ్నక్కూ--మకరలగ్నక్కూ--అష్టమాధిపతియింద హానియిల్లవు.

మూ॥కుజస్యకర్మనేతృత్వే।ప్రయుక్తశుభకారితా॥
త్రికోణస్యాపినేతృత్వే।నకర్మేశత్వమాత్రతః॥౧౧॥

టీ॥కుజస్య-అంగారకనిగె-కర్మనేతృత్వే ప్రయుక్తశుభకారితా-కర్మ-దశమభావద-నేతృత్వే- ఆధిపత్యదింద-ప్రయుక్త-ఉంటాద-శుభకారితా- మంగళకరత్వవు- త్రికోణస్యాపి-పం

చమనవమరాశిగళిగూ-నేతృత్వేసతి- ఆధిపత్యవుంటాగువల్లి -
భవతి-ఆగుత్తే-కర్తృత్వమాత్రతః- కేవల-దశమాధిపత్యదింద-
న-ఉంటాగువదిల్లవు ॥౧౧॥

తా॥పాపగ్రహగళు కేంద్రాధిపతిగళాదరె శుభకరరెందు
హేళల్పట్టిత్తష్టె? అంగారకనిగె హాగల్లవు-ఇవను కేంద్ర-త్రి
కోణ-ఈ యెరడక్కూ అధిపతియాగియిద్దరె శుభఫలకొడు
త్తానె-త్రికోణాధిపత్యవిల్లదె కేంద్రవాద దశమక్కెమాత్ర
అధిపతియాగిద్దరెశుభఫలవన్నుకొడలారను-ఆదరెచతుర్థసప్త
మాధిపత్యదల్లి ఈనిషేధవిల్లవు- (లక్ష్య) కర్కటకలగ్నక్కెకుజ
ను శుభకారియాదహాగె కుంభలగ్నక్కె ఆగువదిల్లవు॥

మూ ॥యద్యద్భావగతౌవాపి। యద్యద్భావేశ
సంయుతౌ॥ తత్తత్ఫలాని ప్రబలౌ। ప్రదిశేతాంత
మోగ్రహౌ॥౧౨॥

టీ॥ తమోగ్రహౌ- రాహుకేతుగళు- యద్యద్భావగతౌవా-
యావయావస్థానగళన్నుహొందిదవరాదాగ్యూ - యద్యద్భా
వేశసంయుతౌవపి - యావయావభావాధిపతియిందొడగూడిద
వరాదాగ్యూ-ప్రబలౌచేత్- బలవంతరాగిద్దరె-తత్తత్ఫలాని-ఆ
యాఫలగళన్ను-ప్రదిశేతాం-కొడువరు॥౧౨॥

తా॥రాహుకేతుగళు ఫల కొడతక్కష్టు బలవంతరాగిద్దరె తా
విరువ భావఫలవన్నూ తావుకూడిరువ గ్రహఫలవన్నూ బలక్కె
తక్కంతె తత్తద్దశాభుక్తిగళల్లి కొడువరెంబువదు॥

(అ) సామాన్యశుభయోగానాహ॥

మూ॥ కేంద్రత్రికోణపతయః సంబంధేనపర
స్పరం। ఇతరైరప్రసక్తాశ్చే। ద్విశేషశుభదాయ
కాః॥౧౩॥

(అ) సామాన్యవాగి శుభయోగగళు హేళల్పడుత్తవె

టీ॥ కేంద్రత్రికోణపతయః-కేంద్రపతిగళూ-త్రికోణపతిగళూ-పరస్పరంసంబంధేన-అన్యోన్యవాగి-సేరువదరింద ఇతరైః-అన్యస్థానపతిగళొడనె-అప్రసక్తాశ్చేత్-సంబంధిసదవరాదరె-విశేషశుభదాయకాః-హెచ్చాగి-ఒళ్ళెయ ప్రయోజనవన్నుంటుమాడువరాగి-భవంతి-ఆగుత్తారె॥౧౩॥

తా॥ కేంద్రాధిపతియొందిగె త్రికోణాధిపతిమాత్ర సేరిద్దరె అవరిబ్బరూ శుభఫలవన్ను విశేషవాగి కొడతక్కవరెంబుదు-(ఉదాహరణె)మేషలగ్నక్కె-రవి కుజరిల్లిద్దరూ అవరొందిగె బుధ సేరదిద్దరె యోగకారకరాగువరు॥

(అ) అథ సప్తభిస్సామాన్యతో రాజయోగానాహ॥

మూ॥ కేంద్రత్రికోణనేతారౌ। దోషయుక్తావపిస్వ
యం॥ సంబంధమాత్రాద్బలినౌ। భవేతాం యోగకా
రకౌ॥౧౪॥

టీ॥ కేంద్రత్రికోణనేతారౌ-కేంద్రాధిపతియూ-త్రికోణాధిపతియూ- స్వయం- తమ్మ యోగ్యతెగె సరియాగి- దోషయుక్తావపి-దోషగళుళ్ళవరాగిద్దాగ్యూ-సంబంధమాత్రాత్-అన్యోన్యవాగితావిబ్బరూ సేరిదమాత్రదింద- యోగకారకౌ యోగవన్నుంటుమాడువవరాగి-భవేతాం-ఆగువరు॥

తా॥ లగ్న-చతుర్థ-సప్తమ-దశమ-ఇవుగళిగె అధిపతిగళాద గ్రహగళెల్లరూ కేంద్రాధిపతిగళు- పంచమ నవమాధిపతిగళాద గ్రహగళే త్రికోణనేతృగళు- ఇవరొళగిబ్బరు సేరిద మాత్రదింద యోగవన్నుంటుమాడుత్తారె- అవరిగిరువ ఇతర దోషగళు యోగ భంగకారిగళల్లవు- దృష్టాంత-మకరలగ్న జాతనిగె శనిబుధరు సింహదొళగిద్దరె అవర దశా భుక్తిగళల్లి జాతకనిగె యోగవన్నుంటుమాడుత్తారె - అవరు అష్టమదల్లి సేరియిరువదరిందలూ బుధనిగె షష్ఠాధిపత్య బందద్దరింద

ಲೂ ಅವರು ಕೊಡತಕ್ಕ-ಯೋಗ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲ-ಆದರೆ ಯಿಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕದ್ದೇನಂದರೆ ಜನ್ಮಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಗಳಿಗುಂಟಾಗಿದ್ದ ಗುಣದೋಷಗಳಿಗೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ತಕ್ಕಂತೆ ಎಲ್ಲ ಫಲಗಳನ್ನೂ ಜಾತಕನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಬೇಕೆಂಬುವದೊಂದು ಮತವು-ಗುಣದೋಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲದಿಂದ ದುರ್ಬಲಕ್ಕೆ ಭಂಗವುಂಟಾಗಿ ಉಳಿದದ್ದನ್ನೇ ಪ್ರಯೋಜಕವೆಂದು ಹೇಳುವದೊಂದು ಮತ- ಈ ೨ ಮತಗಳೊಳಗೆ ಮೊದಲನೆಯ ಮತವು ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯ ಪಾಪಗಳ ಫಲಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅನುಭವಿಸಿಯೇ ತೀರಬೇಕೆಂಬುವ ಕರ್ಮವಾದವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಯಿರುತ್ತೆ-ಎರಡನೆಯ ಮತವು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾದಿ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಗಳಿಂದ ಪಾಪಗಳಿಗೂ ಅತ್ಯುತ್ಕಟ ಪಾಪಕರ್ಮಗಳಿಂದ ಪುಣ್ಯಗಳಿಗೂ ಹಾನಿಯುಂಟಾಗುವಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಕರ್ಮಾನುಗುಣವಾಗಿ ಜೀವನು ಫಲಾನುಭವ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕರ್ಮವಾದವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಯಿರುತ್ತೆ-ಇವುಗಳೊಳಗೆರಡನೆಯ ಮತವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಯೀ ಶ್ಲೋಕಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ-ಆದಾಗ್ಯೂ ಯೋಗಕಾರಕ ಗ್ರಹಗಳಿಗೆ ಪ್ರಬಲ ದೋಷಗಳಿದ್ದರೆ ಅವು ಯೋಗವನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡದೇ ಬಿಡುವದಿಲ್ಲವು- ಹ್ಯಾಗಂದರೆ ಸಪ್ತಮಾಷ್ಟಮಾಧಿಪತಿಯಾದ ಕ್ರೂರಗ್ರಹವು ಪಂಚಮಾಧಿಪತಿಯಾದ ಕ್ರೂರಗ್ರಹದೊಡನೆ ಸೇರಿದರೆ-ಸ್ಥಾನ ಬಲಾನುರೂಪವಾಗಿ ವಿವಾಹಯೋಗ ಹೇಳಲ್ಪಡುವಲ್ಲಿ ಮೇಹ ರೋಗವೋ ಪತ್ನೀಮರಣವೋ ಉಂಟಾಗುತ್ತೆ - ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರಯೋಗ ಹೇಳಿದರೆ ವ್ಯಾಪ್ಯಾಧಿಕಾರವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿಪ್ರಸ್ತಾವವಾಗಲಿ ಕಡಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತರಾಜ್ಯಭಂಗವಾಗಲಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತೆ. ಮತ್ತು ರಾಶಿಚಾರರೀತ್ಯಾ ಕೇಂದ್ರತ್ರಿಕೋಣಾಧಿಪತಿಗಳು ಅಂಶ ಚಾರರೀತ್ಯಾ ಷಷ್ಠಾಷ್ಟಮವ್ಯಯಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಯೋಗವು ವಿಷಮವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಲಾಭಹೇಳಿದರೆ ಕಾರಾಗಾರಪ್ರಾಪ್ತಿಯೋ ಮುತ್ತಿನಕಂಠೀ ಬರುತ್ತೆಂದರೆ ಗಂಡಮಾಲೇರೋಗವೋ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ - ಆದ್ದರಿಂದ ಗುಣದೋಷಗಳನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ಪ್ರಾಬಲ್ಯಾನುಗುಣವಾಗಿ ಫಲವ

న్ను హేళబేకెంబువదొందు సిద్ధాంతవాగి ప్రాచీనరింద అంగీకరిసల్పట్టు అనుభవసిద్ధవాద సంప్రదాయవాగిరుతేదియాగి యింతా మర్మగళన్ను ఉపదేశదిందలూ అనుభవదిందలూతిళిదుకొండిరబేకెంబువదు॥

మూ॥ నివసేతాంవ్యత్యయేన,తౌవుభౌధర్మకర్మణోః । ఏకత్రాన్యతరోవాపి । వసేచ్చేద్యోగకారకౌ ॥౧౫॥

టీ॥ తౌవుభౌ-అవరిబ్బరూ-వ్యత్యయేన- వ్యత్క్రమదింద-ధర్మకర్మణోః-నవమ దశమగళల్లి- నివసేతాంయది- యిద్దాగ్యూ-అన్యతరః- అవరిబ్బరొళగొబ్బను-ఏకత్ర-ఒందుకడె-వసేచ్చేద్వా-యిద్దాగ్యూ-యోగకారకౌ-యోగవన్నుంటుమాడతక్కవగాగి- భవేతాం- ఆగువరు- ॥౧౫॥

తా॥ నవమాధిపతి దశమదల్లియూ దశమాధిపతి నవమదల్లియూ యిద్దాగ్యూ నవమాధిపతి దశమదల్లిమాత్ర అథవా దశమాధిపతి నవమదల్లిమాత్ర యిద్దాగ్యూయోగవన్నుకొడువరెందు॥ఇల్లి విశేషవేనందరె నవమదశమాధిపతిగళిబ్బరూ నవమదల్లియాగలి అథవా దశమదల్లియాగలి యిద్దరె అవరిగె ప్రబలదోషగళిల్లద పక్షదల్లి దశాపరిపాక సమయదొళగె సంపూర్ణ యోగవన్ను కొడువరెందు పరాశరహోరా ప్రకాశికెయెంబ గ్రంథదొళగె హేళల్పట్టిదె- (యోగ)అందరె మరుత్ప్రయోజన పూర్ణానుభవవెంతలూ వృత్తిసమగ్రత సుఖానుభవవెంతలూ ఉపభోగ సాధనలాభమాత్రవెంతలూ ప్రాప్తేష్టజ్ఞానవెంతలూ ప్రాప్తవద్భావనా ప్రయత్నాదిగళెంతలూ ప్రకారాంతరేణపశ్చాద్దుఃఖకార్యభీష్టానుభవవెంబదాగియూ స్వప్నానుభవమాత్రవెంతలూ ప్రాతీతికవెందూసంకల్పమాత్రవెంబదాగియూ యీ మేరె ఒంబత్తు బగెయాగి వివరి

సల్పట్టిదె- ఇంతా సమష్టిరూపవాద యోగవన్ను సూక్ష్మాంశ బలదింద నిర్ధరిసి యథాభాగవాగి హేళబేకెందు సమయప్రదీపికెయొళు హేళల్పట్టిదె॥

మూ॥ త్రికోణాధిపయొరర్మధ్యే। సంబంధొయెనకె
నచిత్। కేంద్రాధిపస్యబలినొ। భవేద్యదిసయొగ
కృత్॥౧౬॥

టీ॥ బలినః- బలవుళ్ళ- కేంద్రాధిపస్య-కేంద్రస్థానపతిగె- త్రికోణాధిపయోః- నవమపంచమాధిపతిగళ- మధ్యే-మధ్య భాగదల్లి మత్తు-ఒళగాగి- యేనకేనచిత్- యారొబ్బనొడనె యాదరూ-సంబంధః- సేరువికె- నోటముంతాదసంబంధవు- భవేద్యది- ఉంటాదరె-సః-ఆకేంద్రాధిపతియు-యోగకృత్- యోగవన్నుంటుమాడువవనాగి-భవేత్-ఆదాను॥౧౬॥

తా॥ కేంద్రత్రికోణాధిపతిగళు సేరిదమాత్రదింద రాజ యోగవన్నుంటుమాడువరు- ఇల్లి విశేషవేనందరె- త్రికో ణాధిపతిగళు ఇబ్బరు బేరెబేరె రాశిగళొళగిద్దు అవరమధ్యదల్లి బలిష్ఠనాద కేంద్రాధిపతి ఆయిబ్బరొళగొబ్బనింద నోడల్పట్టు మత్తొబ్బనదీప్తాంశగళొందిగె బెరతదీప్తాంశగళుళ్ళవ నాగిద్దరె శీఘ్రమందగళ్యనుసారవాగి రాజయోగవన్ను కొడువను- (దృష్టాంతె) వృశ్చికలగ్నజాతకక్కె- సూర్యను లగ్న దొళగిద్దు మీనదొళగె బృహస్పతియూ తులారాశియొళగె చంద్రనూ సేరిదరె ఆజాతకనిగె సూర్యను రాజయోగకారియా గువనెందు తోరుత్తె-ఇదక్కె ప్రమాణ రాజయోగార్ణవద ల్లి హేళల్పట్టిదె॥

మూ॥ దశాస్వపిభవేద్యోగః। ప్రాయశోయో
గకారిణోః॥ దశాద్వయీమధ్యగత। స్తదయుక్శుభ
కారిణాం॥౧౭॥

టీ|| యోగకారిణోః- రాజయోగవన్నుంటుమాడువ ఎరడుగ్రహగళ- దశాద్వయీమధ్యగతః- ఎరడుదశెగళనడువె సిక్కిదంతాలూ -తదయుక్-యోగకారకరొడనెసేరదేయిరువ ఇతరగ్రహవు-శుభకారిణాం- శుభవన్నుంటుమాడతక్క గ్రహగళ-దశాస్వపి-దశెగళల్లియూ-యోగః-యోగకారకను- భవేత్ ఆదాను||౧౭||

తా|| హిందెయూ ముందెయూ యోగకారకదశెగళుళ్ళంతా మధ్యేయిరువ దశాధిపతియు హిందుముందుదశెగళ అధిపతిగళొందిగె సేరదేయిరువనాగిద్దరె అవను శుభకారకగ్రహదశెగళల్లెల్ల తన్నభుక్తిబందాగ యోగవన్నుంటుమాడుత్తానె||

మూ|| యోగకారకసంబంధాత్ పాపినోపిగ్ర
హాఃస్వతః||తత్తద్భుక్త్యనుసారేణ|దిశేయుర్యౌ
గికంఫలం||౧౮||

టీ|| గ్రహాః-గ్రహగళు- స్వతఃపాపినోపి- స్వభావతఃపాపఫలదాయకరాదాగ్యూ-యోగకారకసంబంధాత్ -యోగకారక-యోగవన్నుంటుమాడువగ్రహగళ-సంబంధాత్ -ఏకత్రవాస,దృష్టిముంతాదవుగళింద-తత్తద్భుక్త్యనుసారేణ-తత్తత్ ఆయారాజయోగకారిగళ-భుక్త్యనుసారేణ- భుక్తియన్ను అనుసరిసి-యౌగికం- రాజయోగసంబంధియాద- ఫలం-శుభవన్ను-దిశేయుః-కొడువరు||౧౮||

తా|| పాపఫలవన్నుకొడతక్కగ్రహగళూకూడ యోగకారకసంబంధవన్నుపడదరె అవరవరభుక్తిగళల్లి తక్కంతె శుభఫలవన్నే కొడుత్తారెందరివుదు||

మూ|| యదికేంద్రే త్రికోణేవా| నివసేతాంత
మొగ్రహా||నాథేనాన్యతరస్యైవ | సంబంధాద్యో
గకారకా||౧౯||

టీ॥ కేంద్ర- కేంద్రస్థానదల్లి యాగలి - త్రికోణవేనా- త్రికోణస్థానదల్లియాగలి -తమోగ్రహా- రాహుకేతుగళు-నివసేతాంయది- ఇరువరాదరే-అన్యతరస్య-కేంద్రత్రికోణగళొళగేయావదాదరొందు స్థానదఅధిపతియ-సంబంధాదేవ- సామానాధికరణ్యదిందలేవే - యోగకారకాభవతః - రాజయోగవన్నుంటుమాడువవరాగుత్తారే॥౧౯॥

తా॥ రాహుకేతుగళు కేంద్రగళల్లి యాగలి త్రికోణస్థానగళల్లియాగలి యిద్దుకొండు కేంద్రత్రికోణాధిపతిగళొందిగే సేరిదరే యోగకారకరాగుత్తారే॥

మూ॥ కేంద్రత్రికోణాధిపయో। రైక్యేతేయో
గకారకాః।అన్యత్రికోణపతినా। సంబంధోయది
కింపునః॥౨౦॥

టీ॥ కేంద్రత్రికోణాధిపయోః-కేంద్రాధిపతిగూ త్రికోణాధిపతిగూ- ఐక్యేసతి- ఏకత్వవుంటాగుత్తిరువాగ-తే - ఆ కేంద్రత్రికోణాధిపతిగళు-యోగకారకాః- రాజయోగవన్నుంటుమాడువరాగి-భవంతి-ఆగుత్తారే. అన్య త్రికోణపతినా- ఇతర త్రికోణాధిపతియొడనే-సంబంధోయది - సంబంధవిద్దరే-కింపునః-మత్తూ విశేషవే ॥౨౦॥

తా॥ కేంద్రాధిపతియూ త్రికోణాధిపతియూ సేరిదరూ అథవా ఒందు గ్రహవే ౨ స్థానగళిగూ అధిపతియాదరూ యోగకారకనాగుత్తానే. అంతా గ్రహగళొడనే ఇతర త్రికోణాధిపతి సేరిదరే మత్తూ అధికవాగి శుభఫలవన్ను కొడుత్తానే-ఉదాహరణే-కటక లగ్నక్కే- అంగారకను రాజయోగకారకనాగుత్తానెంబువదు అవను బృహస్పతియొడనే సేరిదరే అధికవాగి యోగవన్ను కొడుత్తానే-మత్తు మేష లగ్నక్కే- గురుకుజరు సేరిదరే యోగకారకరాగుత్తారే - అవరొం

ದಿಗೆಸೂರ್ಯನೂ ಸೇರಿದರೆ ಹಂಸಯೋಗವನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ॥

ಮೂ॥ ಧರ್ಮಕರ್ಮಾಧಿನೇತಾರೌ । ರಂಧ್ರಲಾಭಾಧಿ
ಪೌಯದಿ । ತಯೋಸ್ಸಂಬಂಧಮಾತ್ರೇಣ । ನಯೋಗಂಲಭತೇ
ನರಃ॥೨೧॥

ಟೀ॥ ಧರ್ಮಕರ್ಮಾಧಿನೇತಾರೌ-ನವಮದಶಮಾಧಿಪತಿಗಳು-ರಂಧ್ರಲಾಭಾಧಿಪೌಯದಿ-ಎಂಟನೆಯಮನೆಗೂ ಹನ್ನೊಂದನೆಯಮನೆಗೂ ಅಧಿಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ-ತಯೋಃ-ಅವರಿಬ್ಬರ - ಸಂಬಂಧಮಾತ್ರೇಣ- ಒಂದುಕಡೇಯಿದ್ದಮಾತ್ರದಿಂದ- ನರಃ - ಮನುಷ್ಯನು - ಯೋಗಂ - ರಾಜಯೋಗವನ್ನು-ನಲಭತೇ-ಪಡೆಯುವದಿಲ್ಲವು॥೨೧॥

ತಾ॥ ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಮನೆಗೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ಗ್ರಹವು ಎಂಟನೆಯ ಮನೆಗೂ-ಹತ್ತನೆಯ ಮನೆಗೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದವನು ಹನ್ನೊಂದನೆಯಮನೆಗೂ ಅಧಿಪತಿಗಳಾಗಿ ಯಿದ್ದರೆ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಒಂದು ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಯಿದ್ದ ಮಾತ್ರದಿಂದ ರಾಜಯೋಗವು ಭಂಗವಾಗುತ್ತೆಂದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ತಾತ್ಪರ್ಯ ತೋರುತ್ತೆ-ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲವು-ಯಾತಕ್ಕೆಂದರೆ ಯಾವ ಲಗ್ನಕ್ಕೂ ಈ ಮೇರೆ ಗ್ರಹಗಳಿಬ್ಬರಿಗೂ ಆಧಿಪತ್ಯವೇ ಉಂಟಾಗಿರುವದಿಲ್ಲವು-ಆದ್ದರಿಂದ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದೇನಂದರೆ ಒಂದುವೇಳೆ ವ್ಯತ್ಕ್ರಮವಾಗಿವಿಚಾರಿಸಿನೋಡಿದಾಗ್ಯೂ-೯-ನೆಯಮನೆಗೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದವನಿಗೆ೧೧ನೇಮನೆಯ ಆಧಿಪತ್ಯವೇ ಅಪ್ರಸಿದ್ಧವು-ಮತ್ತು೧೦ನೆಯ ಮನೆಗೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದವನಿಗೆ ೮ನೆಯ ಮನೆಯ ಆಧಿಪತ್ಯವೂ ಅದೇಮೇರೆ ಅಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತೆ- ಆದ್ದರಿಂದ ಮಕರಕುಂಭಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಶನಿಯೇ ಅಧಿಪತಿಯಾಗಿರುವನಾಗಿ ಮೇಷ ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಕರ್ಮಲಾಭಾಧಿಪತಿಯೂ ಮಿಥುನ ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ರಂಧ್ರಧರ್ಮಾಧಿಪತಿಯೂ ಅವನೊಬ್ಬನೇ ಆಗುತ್ತಾನೆ-ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಆ ಮೇರೆ ಉಭಯಾಧಿಪತ್ಯಗಳುಳ್ಳ ಶನಿಯು ಇತರನಾದ ಧರ್ಮಾಧಿಪತಿಯೊಡನಾಗಲೀ ಕರ್ಮಾಧಿಪತಿಯೊಡನಾಗಲಿ ಸೇರಿದರೆ ಆಗ ರಾಜಯೋಗ ಭಂಗವೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ ಹೇಳುವದೇ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿರುತ್ತೆ-ಏವಂಚ ಮೇಷ ಮಿ

ಧುನಗಳಿಗೆ ಶನಿಯು ಯೋಗಕಾರಕನೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿದರೆ ಯೋಗವನ್ನು ಕೆಡಿಸುತ್ತಾನೆ- ವೃಷಭ ತುಲಾ ರಾಶಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಯೋಗಕಾರಕನಾಗುತ್ತಾನೆಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು-ಯಾತಕ್ಕೆಂದರೆ ಇದೇ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ (ನಸುಖಂಯೋಗಮಾತ್ರೇಣ ಪ್ರಭವೇತ್ಕುಜೀವಯೋಃ) ಎಂಬದಾಗಿ ಮೇಷಲಗ್ನಕ್ಕೂ (ಶನೈಶ್ಚರೇಣಜೀವಸ್ಯ ಯೋಗೋ ಮೇಷಭುವ್ಯೋಯಥಾ) ಎಂಬದಾಗಿ ಮಿಥುನ ಲಗ್ನಕ್ಕೂ ಶನಿಯು ಯೋಗವನ್ನು ಕೆಡಿಸುವನೆಂದು ಮುಂದೆ ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತೆ- ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ನವಮದಶಮಾಧಿಪತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಷ್ಟಮಲಾಭಾಧಿಪತಿಗಳ ಸಂಬಂಧ ವುಂಟಾದರೆ ಯೋಗಭಂಗವಾಗುತ್ತೆಂದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ತಾತ್ಪರ್ಯ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ-ಅವರು ಪಾಪಸಂಬಂಧ ಕೆಟ್ಟದ್ದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ತೋರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಕಾರಣ ತೋರುವದಿಲ್ಲವು-ಪರಂತು ಇದು ಇತರಗಳಾದ ಕೆಲವು ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಈ ಗ್ರಂಥದ ಪ್ರಕೃತ ವಿಷಯದೊಳಗೆ ಸಾಧಕವಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮೂಲಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಾಲಂಕಾರವೂ (ಯದಿ) ಯೆಂಬ ಪದವೂ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ-ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ವೃಶ್ಚಿಕ ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಬುಧನು ಅಷ್ಟಮಲಾಭಾಧಿಪತಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಅವನು ಧರ್ಮಕರ್ಮಾಧಿಪತಿಗಳಾದ ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯರೊಂದಿಗೂ ವೃಷಭ ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಅದೇ ಮೇರೆ ಪಾಪಿಯಾದ ಗುರುವು ಶನೈಶ್ಚರನೊಂದಿಗೂ ಸೇರಿದರೆ ರಾಜಯೋಗಭಂಗವಾಗುವದೆಂದು ಹೇಳುವದು ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಯಿರುತ್ತಿಲ್ಲವೆ ? ಆದಾಗ್ಯೂ ನಾವು ಹೇಳಿದ ತಾತ್ಪರ್ಯಕ್ಕೆ ಮೂಲಕಾರರ ಅನುಮತಿಯಿದ್ದಂತೆ ಈ ತಾತ್ಪರ್ಯಕ್ಕೆ ಉಪಪತ್ತಿಸಾಕಾಗಿರುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಯಿದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದು- ಇದರ ಮೇಲೆ ಬಹುಮಂದಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ವಚನಗಳಿಗೆ ಐಕಮತ್ಯವಿರುವದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆಗ ತುಲ್ಯಬಲವಾಗಿ ನಮಗೂ ಸಾಧಕಗಳಿರುವದಲ್ಲದೆ ಮೂಲಕಾರ ಮತವನ್ನು ಪೋಷಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಮುಖ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುವೆವು-

(అ|| అథజయుర్దాయమారః)

మూ|| అష్టమంహ్యాయుషఃస్థాన |మష్టమాదష్ట
మంతథా| తయోరపివ్యయస్థానం |మారకస్థానము
చ్యతే||౨౨||

టీ||అష్టమం-ఎంటనెయమనెయు-ఆయుషః-జీవితదశెగె-స్థానంహి- ఆధారవష్టే-అష్టమాత్- ఎంటనెయ మనెగె-అష్టమమపి-ఎంటనెయమనెయూ-అందరె-లగ్నక్కె మారనెయరాశియూ-తథాఅదేమేరి-ఆయుష్యక్కె ఆధారవాదద్దు-తయోః-ఆ-౮-౩-ఈ ఎ-నెగళ -వ్యయస్థానం-౧౨నేమనెయు-మారకస్థానం-కొల్లువస్థళవెందు-ఉచ్యతే-హేళల్పడుత్తే||౨౨||

తా|| లగ్నక్కె ఎంటనెయరాశి ఆయుర్భావవు-అదక్కె-యెంటనెయ రాశియూ ఆయుర్భావవే- ఇవుగళ వ్యయస్థానవందరె నాశకరాశి-ఇవు-జాతకనిగె మారకగళాగుత్తవె-అందరె ౮-౩-యూ రాశిగళు ఆయుస్థానగళు-౭- ౨- యూ రాశిగళు మారకస్థానగళెంబువదు||

మూ||తత్రాప్యాద్యవ్యయస్థానా|దుత్తరంబలవ
త్తరం| తదీశిరుస్తత్రగతాః| పాపినస్తేనసంయు
తాః||౨౩||

టీ|| తత్రాపి-ఆ మారకస్థానగళల్లియూ-ఆద్యవ్యయస్థానాత్ -మొదలనెవ్యయస్థానవాద-౭నేమనెగింతలూ-ఉత్తరం-ఎరడనేవ్యయస్థానవాద ౩నేమనెయు,బలవత్తరం,అతిప్రబలవాదద్దు-తదీశిశః-ఆమారకస్థానాధిపతిగింతలూ-తత్రగతాః-ఆమారకస్థానవల్లిరువగ్రహగళూ - తేన సంయుతాశ్చ - మారకస్థానాధిపతియొడనె సేరిదవరూసహ-పాపినః-పాపఫలవుళ్ళవరు ||౨౩||

తా|| మారకస్థానాధిపతిగింతలూ అల్లిరువవరూ అవనొందిగె సేరిదవరూసహ ప్రబలమారకరాగుత్తారెంబువదు||

ಮೂ|| ತೇಷಾಂ ದಶಾವಿಪಾಕೇಷು| ಸಂಭವೇನ್ನಿಧನಂ ನೃಣಾಂ|ತೇಷಾಮಸಂಭವೇ ಸಾಕ್ಷಾ|ದ್ವ್ಯಯಾಧೀಶದಶಾಸ್ವಪಿ ||೨೪||

ಟೀ|| ತೇಷಾಂ-ಆಮಾರಕಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿ ಸಂಬಂಧವುಳ್ಳ ಪಾಪಗ್ರಹಗಳ-ದಶಾವಿಪಾಕೇಷು-ದಶಾ-ಫಲ ಕೊಡುವ ಸಮಯದ-ವಿಪಾಕೇಷು-ಪರಿಪಾಕಾವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ-ನೃಣಾಂ-ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ-ನಿಧನಂ-ನಾಶವು-ಸಂಭವೇತ್-ಉಂಟಾದೀತು-ತೇಷಾಮಸಂಭವೇ- ಅವು ಯಿಲ್ಲದೇ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ- ಸಾಕ್ಷಾದ್ವ್ಯಯಾಧೀಶದಶಾಸ್ವಪಿ- ಆಯುರ್ಭಾವಗಳಿಗೆ ವ್ಯಯರಾಶಿಗಳಾದ ಸಪ್ತಮದ್ವಿತೀಯಗಳಿಗೆ ಅಧಿಪತಿಗಳಾದವರ ದಶೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ-ನಿಧನಂ ಸಂಭವೇತ್-ಮರಣ ವುಂಟಾದೀತು|| ೨೪||

ತಾ|| ಮಾರಕಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿದವನ ದಶಾಂತರದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾರಕಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವನ ದಶಾಂತರದಲ್ಲಿಯೂ ಜಾತಕನಿಗೆ ಮರಣ ವುಂಟಾಗುತ್ತೆ- ಗ್ರಹಗಳು ಹಾಗಿರದೇಯಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಇತರ ಬಲಗಳಿಂದ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮರಣಸಂಭವಿಸದೇ ಹೋದಾಗ್ಯೂ ದ್ವಿತೀಯ ಸಪ್ತಮಾಧಿಪತಿಗಳ ದಶೆಗಳಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಮರಣ ವುಂಟಾಗುತ್ತೆ-ಇಲ್ಲಿವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದೇನಂದರೆ-೭-೨- ರಾಶಿಗಳ ಅಧಿಪತಿಗಳೂ ಇವರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿದವರೂ-೭-೨- ಯಾಮನೆಗಳಲ್ಲಿರುವವರೂ ಮಾರಕರು- ಇವರೊಳಗಾಗಿ ಯಾವಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾಪಬಲಗಳು ಅಧಿಕವಾಗಿರುತವೆಯೋ ಅವನ ದಶೆಯೊಳಗೆ ಮಿಕ್ಕ ಮಾರಕರಭುಕ್ತಿ ಅಂತರ್ಭುಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮರಣ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು- ಮತ್ತು ಬಾಲಾರಿಷ್ಟಾದಿಗಳು ಇತರ ಯೋಗಗಳು ಗೋಚಾರಾದಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಈಮುಂತಾದ ದೋಷಗಳು ಯಾವಸಮಯಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತವೆಯೋ ಆವೇಳೆಗೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಮಾರಕರೊಳಗಾಗಿ ಯಾರದಶಾಭುಕ್ತಿಗಳು ಯಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ತಾವನ್ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಮರಣ ವುಂಟಾಗುತ್ತೆ-ಕಿಂಚ-ಈಮಾರಕಗ್ರಹಗಳೊಳಗಾಗಿ ಸಪ್ತಮಾಧಿಪತ್ಯ ವುಳ್ಳ ಗುರುಶುಕ್ರರು ದ್ವಿತೀಯದೊಳಗಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗಿಂತಲೂ ಪಾಪಿಗಳಾದವರದಶೆಗಳು ಮುಂಚೆಯಿದ್ದಾ

ಗ್ಯೂ ಅಷ್ಟುಪರ್ಯಂತವೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ತಮ್ಮ ದಶೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಪಾಪ ಭುಕ್ತಿಗಳೊಳಗೆ ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಶನಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾಗಿ ಮಾರಕತ್ವ ವುಂಟಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಬಲವಾದ ಶುಭತ್ವವಿಲ್ಲದೇಯಿದ್ದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವನ ದಶೆ ಬಂದ ಕೂಡ್ಲೇ ಮರಣ ವುಂಟಾಗುತ್ತೆ. ಈ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಷಯಗಳು ಭಾವದರ್ಪಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ॥

ಮೂ॥ ಅಲಾಭೇಪುನರೇತೇಷಾಂ । ಸಂಬಂಧೇನವ್ಯಯೇಶಿ
ತುಃ ॥ ಕ್ವಚಿಚ್ಛುಭಾನಾಂಚದಶಾ । ಸ್ವಷ್ಟಮೇಶದಶಾಸು
ಚ॥ ॥೨೫॥

ಟೀ॥ ಏತೇಷಾಂ-ಈ ಮುಖ್ಯಮಾರಕ ಗ್ರಹಗಳ- ಅಥವಾ ಅವರ ದಶೆಗಳ-ಅಲಾಭೇಪುನಃ-ದೊರೆಯದೇಹೋಗುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಾದರೋ-ವ್ಯಯೇಶಿತುಃ-ವ್ಯಯ- ಆಯುರ್ಭಾವಕ್ಕೆ- ವ್ಯಯಗಳಾದ ದ್ವಿತೀಯ ಸಪ್ತಮಗಳಿಗೆ-ಈಶಿತುಃ-ಅಧಿಪತಿಯಾದವನ- ಸಂಬಂಧೇನ-ಸೇರುವಿಕೆಯಿಂದ-ಕ್ವಚಿತ್-ಒಂದುಕಡೆ-ಶುಭಾನಾಂದಶಾಸು-ಶುಭಗ್ರಹಗಳದಶೆಗಳಲ್ಲಿಯಾ- ಅಷ್ಟಮೇಶದಶಾಸುಚ- ಅಷ್ಟಮತೃತೀಯಾಧಿಪತಿಗಳ ದಶೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ-ನಿಧನಂಸಂಭವೇತ್-ಮರಣವಾದೀತು ॥೨೫॥

ತಾ॥ ಮುಖ್ಯಮಾರಕ ಗ್ರಹಗಳೇ ಯಿಲ್ಲದೇ ಯಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅಂತಾವರೊಂದು ವೇಳೆಯಿದ್ದು ಅವರ ದಶೆಗಳು ಬಹಳ ದೂರದಲ್ಲಿ ಯಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಪಾಪಿಯಾಗಿಯೂ ಯೋಗಕಾರಕನಲ್ಲದೆಯೂ ಇರುವ ಶುಭಗ್ರಹದ ದಶೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅಷ್ಟಮತೃತೀಯಾಧಿಪತಿಗಳ ದಶೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಯುರ್ವಿರಾಮವಾಗುತ್ತೆಂಬದಾಗಿ ತಾತ್ಪರ್ಯವು॥

ಮೂ॥ ಕೇವಲಾನಾಂಚಪಾಪಾನಾಂ । ದಶಾಸುನಿಧನಂ
ಕ್ವಚಿತ್ ।ಕಲ್ಪನೀಯಂಬುಧೈರ್ನೃಣಾಂ । ಮಾರಕಾ
ಣಾಮದರ್ಶನೇ॥೨೬॥

ಟೀ॥ ಮಾರಕಾನಾಂ- ಮಾರಕ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಲ್ಲವೂ ವುಳ್ಳ ಗ್ರಹಗಳ-

అదర్శనే:-కాణల్పడదే యిరువికెయల్లి- కేవలానాం- మారక లక్షణగళిల్లద-పాపానాం- షష్ఠాష్టమ వ్యయాధిపతిగళు ముంతాద సాధారణ పాపగ్రహగళ-దశానుచ- దశెగళల్లియూ- నిధనం-నాశవు-బుధైః-విద్వాంసరింద-కల్పనీయం- అనుమేయిసి నిశ్చయిస తక్కద్దు॥౨౬॥

తా॥మేలె హేళల్పట్ట మారకలక్షణగళుళ్ళగ్రహగళుకెలవుజాతకరిగె యిరువదిల్లవు-ఆగ బలిష్ఠరాద ఇతర పాపగ్రహగళ దశెగళల్లి నిధన హేళతక్కద్దు- (ఇదక్కెలక్ష్య) మకర లగ్నజాతకక్కె శని శుక్రరు వృషభదల్లియూ చంద్రను కన్యేయల్లియూ రవి మేషదల్లియూ కుజ గురుగళు ధనుస్సినల్లియూ బుధను మీనదల్లియూ యిద్దరె లగ్న ద్వితీయాధిపత్యవుళ్ళ శనియొందిగె సేరిద శుక్రనిగె పంచమాధి పత్యబలదింద కేంద్రాధి పత్య దోషవు నిరాకరిసల్పట్టు యోగదాయకత్వ బరుత్తదెయాగి శుక్రను మారకనాగువదిల్లవాద్దరింద లాభాధిపతియాద కుజనొందిగె సేరిదవనాగియూ తృతీయ వ్యయాధిపతియాగియూ యిరువ గురువే మారకనాగబేకాగుత్తె॥

మూ॥ మారకైస్సహసంబంధా। న్నిహంతా పాపకృచ్ఛనిః । అతిక్రమ్యేతరాన్సర్వాన్భవత్యేవనసంశయః ॥౨౭॥

టీ॥ పాపకృత్-పాపవన్ను మాడువ-శనిః-శనైశ్చరను- మారకైస్సహ-మారకగ్రహగళొడనె - సంబంధాత్-సేరువదరింద-ఇతరాన్సర్వాన్-మిక్కమారక గ్రహగళెల్లరన్నూ-అతిక్రమ్య-మీరి-నిహంతా-కొల్లువవనాగి-భవత్యేవ- ఆగుత్తానె-ఈ విషయదల్లి-సంశయః-సందేహవు-న-ఇల్లవు ॥౨౭॥

తా॥ ప్రబలమారకరెష్టు మంది యిద్దాగ్యూ స్వయం పాపియాద శనియు యావనాదరొబ్బ మారకనొందిగె సేరిద మా

ತ್ರದಿಂದ ಕೊಲ್ಲುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಬಿಡದೆ ತಾನೇ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾನೆಂಬುವದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂಬುವದು||

ಮೂ|| ನದಿಶೇಯುರ್ಗ್ರಹಾಸ್ಸರ್ವೇ| ಸ್ವದಶಾಸು
ಸ್ವಭುಕ್ತಿಷು|ಶುಭಾಶುಭಫಲಂನೃಣಾ| ಮಾತ್ಮಭಾವಾ
ನುಸಾರತಃ||೨೬||

ಟೀ|| ಸರ್ವೇಗ್ರಹಾಃ-ಎಲ್ಲ ಗ್ರಹಗಳೂ - ಆತ್ಮಭಾವಾನುಸಾರತಃ-ತಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತಾನುಗುಣವಾಗಿ - ನೃಣಾಂ - ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ- ಶುಭಾಶುಭಫಲಂ- ಸುಖದುಃಖಾನುಭವವನ್ನು - ಸ್ವದಶಾಸು - ತಮ್ಮ ದಶೆಗಳೊಳಗೆ- ಸ್ವಭುಕ್ತಿಷು-ತಮ್ಮ - ಭುಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ- ನದಿಶಂತಿ-ಕೊಡುವದಿಲ್ಲವು ||೨೬||

ತಾ ಸೂರ್ಯಾದಿ ಗ್ರಹಗಳೆಲ್ಲರೂ ತಾವು ತಮಗುಂಟಾದ ಬಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಶುಭಾಶುಭ ಫಲಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ದಶೆಗಳಲ್ಲಿ ಇತರ ಭುಕ್ತಿಗಳು ಬಂದಾಗ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ತಮ್ಮ ಭುಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುವದಿಲ್ಲವು-ಯಾತಕ್ಕಂದರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸರ್ವ ಭಾವಗಳೂ ಪರಸ್ಪರ ಸಾಪೇಕ್ಷಗಳಾಗಿಯೂ ಮಿಶ್ರಗಳಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತವೆಯೇ ಹೊರತು ಸ್ವತಂತ್ರಗಳಾಗಿಯೂ ಶುದ್ಧಗಳಾಗಿಯೂ ಇರುವದಿಲ್ಲವು-ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಫಲವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೂ ಅನೇಕ ಗ್ರಹಸಂಬಂಧವೇ ಪ್ರಯೋಜಕವಾಗುತದೆಯಾಗಿ ಇತರ ಗ್ರಹಗಳ ಭುಕ್ತಿಗಳು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ||

ಮೂ|| ಆತ್ಮಸಂಬಂಧಿನೋಯೇಚ | ಯೇಯೇನಿಜಸಧ
ರ್ಮಿಣಃ | ತೇಷಾಮಂತರ್ದಶಾಸ್ವೇವ | ದಿಶಂತಿಸ್ವದಶಾ
ಫಲಂ||೨೭||

ಟೀ|| ಯೇ-ಯಾವ ಗ್ರಹಗಳು-ಆತ್ಮಸಂಬಂಧಿನಃ-ಆತ್ಮ- ತಮ್ಮೊಡನೆ- ಸಂಬಂಧಿನಃ-ಸಂಬಂಧವುಳ್ಳವರೋ- ಯೇಯೇ-ಯಾರ್ಯಾರು- ನಿಜಸಧರ್ಮಿಣಶ್ಚ-ತಮಗೆ - ಸಮಾನವಾದಧರ್ಮವುಳ್ಳವರೋ- ತೇಷಾಂ ಅಂತಾ ಗ್ರಹಗಳ- ಅಂತರ್ದಶಾಸ್ವೇವ-ಒಳಭುಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ-ಸ್ವ

దశాఫలం-తమ్మదశెగళల్లి కొడతక్క-ఫలవన్ను- దితంతె-కొడు త్తారె||౨౯||

తా|| గ్రహగళు తంమ దశెగళొళగె తంమ సహచర గ్రహ భుక్తిగళల్లియూ తంమన్ను నోడుత్తాయిరువ గ్రహభుక్తిగళ ల్లియూ తంమింద నోడల్పడుత్తాయిద్ద గ్రహగళభుక్తిగళల్లి యూ మత్తు తంమంతె ఫలకొడతక్క అధికారవుళ్ళ యితర గ్ర హగళభుక్తిగళల్లియూ తావుయిరువ స్థానాధిపతియభుక్తిగళ ల్లియూ తంమ స్థానగళల్లిరువవర భుక్తిగళల్లియూ యథాం శవాగి తంమ అంతర్భుక్తిగళు బందాగతావు కొడతక్క ఫల వన్ను కొడువరంబువదు||

||మూ|| ఇతరేషాందశానాథ| విరుద్ధఫలదాయి
నాం || తత్తత్ఫలానుగుణ్యేన| ఫలాన్యూహ్యానిభు
క్తిషు||౩౦||

టీ||దశానాథవిరుద్ధఫలదాయినాం-దశానాథను కొడువఫల క్కె విరుద్ధవాదఫలవన్ను కొడువంతా- ఇతరేషాం- దశానాథ సంబంధవిల్లద గ్రహగళ-భుక్తిషు-అంతర్దశెగళల్లి-తత్తత్ఫలా నుగుణ్యేన - అవరవరు కొడతక్క ఫలగళిగనురూపవాగి - ఫలా ని-దశానాథనఫలగళు-ఊహ్యాని-అనుమెయిసతక్కవుగళు||౩౦||

తా|| దశాధిపతి కొడువఫలక్కె విరుద్ధవాదఫలవన్ను కొడ తక్కవరాగియూ దశాధిపతియ సంబంధవిల్లదవరాగియూయి రువ ఇతర గ్రహగళభుక్తిగళల్లి దశాధిపతికొడతక్క ఫలవన్ను మిశ్రవాగితిళియతక్కద్దంబువదు (దృష్టాంత) ధనలాభకరవాద గ్రహదదశెయొళగె ధనవ్యయకారి గ్రహదభుక్తియల్లి ధన దొరతకూడ్లె అదక్కె వ్యయవుంటాగి పూర్వస్థితియే సిద్ధ వాగువదు||

మూ॥ స్వదశాయాం త్రికోణేశో। భుక్తౌ కేంద్ర
పతేశ్శుభం॥ దిశేత్కోన్యపి తథా నో చేద సంబంధేపి పా
పకృత్ ॥౩౧॥

టీ॥ త్రికోణేశః- పంచమనవమాధిపతియు-పాపకృత్-పాపఫలవన్నుకొడతక్కవను-నో చేత్-అల్లదిద్దరే- కేంద్రపతేః-కేంద్రాధిపతియ-భుక్తౌ-అంతర్దశెయల్లి- అసంబంధేఽస్యపి - అవనసంబంధవిల్లదేయిద్దాగ్యూ - శుభం- సుఖవన్ను- దిశేత్-కొడువను- సోపి- ఆకేంద్రాధిపతియూసహ- తథా- అదేమేరెశుభవన్నుకొడువను॥౩౧॥

తా॥ కేంద్రాధిపతియూ త్రికోణాధిపతియూ సేరదే యిద్దాగ్యూ అవరిగె పాపఫలవన్నుకొడతక్కదోషగళిల్లదపక్షదల్లి కేంద్రాధిపతియు తన్న దశెయొళగె త్రికోణాధిపతియ భుక్తియల్లియూ త్రికోణాధిపతియు తన్న దశెయొళగె కేంద్రాధిపతియభుక్తియల్లియూ శుభవన్నుకొడువరెందు॥ ఏవంచ కేంద్ర త్రికోణాధిపతిగళు సేరదేయిద్దాగ్యూ అవరు పాపిగళాగదేయిద్దరె అష్టుమాత్రదింద లే శుభదాయకరాగువరెందు ఫలితార్థవు॥

మూ॥ ఆరంభో రాజయోగస్య। భవేన్మారకభు
క్తిషు॥ ప్రలయంతి తమారబ్ధం। క్రమశః పాపభు
క్తయః॥౩౨॥

టీ॥ మారకభుక్తిషు-కొల్లువగ్రహగళభుక్తిగళల్లి- రాజయోగస్య-శుభయోగద-ఆరంభః-ప్రారంభవు-భవేత్- ఆదీతు-ఆరబ్ధం-ప్రారంభిసల్పట్ట-తం- ఆరాజయోగవన్ను-పాపభుక్తయః-పాపగ్రహభుక్తిగళు- క్రమశః- క్రమవాగి-నిర్భన్నంతి-నాశమాడువవు॥౩౨॥

తా॥ యోగదశెయొళగె మారకభుక్తిగళల్లియే యోగ

ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಕಡೆಗೆ ಆಮಾರಕಗ್ರಹಗಳೇ ತಂಮ ಪ್ರಾಬಲ್ಯಕಾಲದೊಳಗೆ ಅದನ್ನು ಕೆಡಿಸುತ್ತಾರೆಂಬುವದು॥

ಮೂ॥ ತತ್ಸಂಬಂಧಿಶುಭಾನಾಂಚ । ತಥಾಪುನರಸಂ
ಯುಜಾಂ॥ಶುಭಾನಾಂತುಸಮತ್ವೇನ । ಚಾಸಂಯುಗ್ಯೋ
ಗಕಾರಿಣಾಂ॥೩೩॥

ಟೀ॥ ತತ್ಸಂಬಂಧಿಶುಭಾನಾಂಚ-ತತ್ - ಆದಶಾಧಿಪತಿಯೊಡನೆ-ಸಂಬಂಧಿ-ಸೇರುವಿಕೆಯುಳ್ಳ- ಶುಭಾನಾಂಚ-ಶುಭಗ್ರಹಗಳಭುಕ್ತಿಗಳೂಸಹ-ತಥಾ-ಆದಶಾನಾಥನುಕೊಟ್ಟಂತೆಯೇಶುಭಫಲವನ್ನುಕೊಡುತ್ತವೆ-ಅಸಂಯುಜಾಂಶುಭಾನಾಂತುಪುನಃ - ದಶಾಧಿಪತಿಯೊಡನೆ ಸೇರದೇಯಿರುವ ಶುಭಗ್ರಹಗಳಭುಕ್ತಿಗಳಾದರೋ-ಸಮತ್ವೇನ-ಸಾಧಾರಣವಾಗಿಶುಭಫಲಗಳನ್ನುಕೊಡುತ್ತವೆ-ಅಸಂಯುಗ್ಯೋಗಕಾರಿಣಾಂಶುಭಾನಾಂಚ-ಅಸಂಯುಕ್-ದಶಾಧಿಪತಿಯೊಂದಿಗೆಸೇರದೇಯಿದ್ದಂತಾವರಾಗಿಯೂ-ಯೋಗಕಾರಿಣಾಂ-ಬೇರೆಕಾರಣಗಳಿಂದ ಯೋಗವನ್ನುಕೊಡುವತಾವಂರಾಗಿಯೂ ಇರುವ-ಶುಭಾನಾಂಚ-ಶುಭಗ್ರಹಗಳಭುಕ್ತಿಗಳೂಕೂಡ- ತಥಾ-ಅದೇ ಮೇರೆಶುಭಫಲವನ್ನುಕೊಡುತ್ತವೆ॥೩೩॥

ತಾ॥ ಯೋಗಕಾರಕನದಶೆಯಲ್ಲಿ ಅವನೊಂದಿಗೆಸೇರಿದ ಶುಭಗ್ರಹಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಶುಭವನ್ನೂ ಸೇರದ ಶುಭಗ್ರಹಗಳು ಸಾಧಾರಣ ಶುಭಫಲವನ್ನೂ ಸೇರದೇಯಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸ್ವಯಂಯೋಗಕಾರಕರಾಗಿರುವ ಶುಭಗ್ರಹಗಳು ವಿಶೇಷ ಶುಭವನ್ನೂ ಈ ಮೇರೆ ತಮ್ಮತಮ್ಮಭುಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುವರೆಂಬುವದು॥

ಮೂ॥ ಶುಭಸ್ಯಸ್ವವಿಯುಕ್ತಸ್ಯ । ದಶಾಯಾಂಯೋ
ಗಕಾರಕಾಃ॥ಸ್ವಸ್ವಭುಕ್ತಿಷುಚೇಚ್ಛಂತಿ। ಕುತ್ರಚಿದ್ಯೋಗ
ಕಾರಿಣಾಂ॥೩೪॥

ಟೀ॥ ಯೋಗಕಾರಕಾಃ - ರಾಜಯೋಗವನ್ನುಕೊಡುವಗ್ರಹಗಳು-ಸ್ವವಿಯುಕ್ತಸ್ಯ-ಸ್ವ-ತಮ್ಮೊಡನೆ- ವಿಯುಕ್ತಸ್ಯ-ವಿಯೋಗವನ್ನುಹೊಂದಿದ- ಶುಭಸ್ಯ- ಶುಭಗ್ರಹದ-ದಶಾಯಾಂ ಚ- ದಶೆಯಲ್ಲಿ

యూ-శుక్రచిత్-ఒండాన్నొందుకడె- యోగకారిణాం- యోగకారకగ్రహగళదశెగళల్లి తావుకొడతక్క-ఫలవన్ను- స్వస్వభుక్తిషు-తమతమభుక్తిగళల్లి-ఇష్టంతి-కొడబేకెందు అపేక్షిసుత్తారె||౩౪||

తా|| యోగకారకనల్లదేయిద్దాగ్యూ సాధారణవాగి శుభకరవాదగ్రహదదశె బందాగ అవనొందిగె సేరదేయిరువంతా యోగకారకరాద యితరగ్రహగళ భుక్తిగళుబందరె యోగకారకనదశెయాగిద్దు అదరొళగె తావుకొడతక్క-శుభఫలవన్ను అవుగళల్లి కొడువదక్కె-ఇష్టిసువదూ వుంటెంబువదు|| ఏవంచ దశాధిపతి కెట్టవనుమాత్రవల్లదేయిద్దరె యోగకారకరభుక్తిగళు బందాగ విశేషవాగి శుభఫలవాగలి అథవా అదక్కె తక్క-కారణవాగలి ఉంటాగువదూ తిలవుకడె ప్రసిద్ధవాయితు||

మూ|| తమోగ్రహౌశుభారూఢా | వసంబంధా
త్కేనచిత్ || అంతర్దశానురూపేణ| భవేతాంయోగ
కారకౌ||౩౫||

టీ|| శుభారూఢౌ- శుభస్థానగళల్లిరువ- తమోగ్రహౌ- రాహుకేతుగళు-కేనచిత్-యావగ్రహదొందిగూ-అసంబంధాత్-సేరదేయిరువదరింద- అంతర్దశానురూపేణ- అంతర్దశా-భుక్తిగళిగె-అనురూపేణ-తక్కంతె-యోగకారకౌ - రాజయోగవన్ను కొడువవరాగి-భవేతాం-ఆగువరు||౩౫||

తా|| రాహుకేతుగళు శుభస్థానగళల్లిద్దు యారొందిగూ సేరదేయిద్దరె తమతమ అంతర్దశెగళుబందాగ రాజయోగవన్ను కొడుత్తారెంబువదు||

శుళకం|| మూ|| పాపాయదిదశానాథాః | శుభా
నాంతదసంయుజాం||భుక్తయఃపాపఫలదా|స్తత్సం
యుక్షుభభుక్తయః ||౩౬||

ಭವಂತಿಮಿಶ್ರಫಲದಾ।ಭುಕ್ತಯೋಯೋಗಕಾರಿಣಾಂ।
ಅತ್ಯಂತಪಾಪಫಲದಾ। ಭವಂತಿತದಸಂಯುಜಾಂ॥೩೭॥

ಟೀ॥ ದಶಾನಾಥಾಃ-ದಶಾಧಿಪತಿಗಳು-ಪಾಪಾಯದಿ-ಅತ್ಯಂತಪಾಪ ಫಲವನ್ನುಕೊಡತಕ್ಕವರಾಗಿದ್ದರೆ - ತದಸಂಯುಜಾಂ- ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸೇರದೇಯಿರುವ-ಶುಭಾನಾಂ- ಶುಭಗ್ರಹಗಳ- ಭುಕ್ತಯಃ- ಭುಕ್ತಿಗಳು-ಪಾಪಫಲದಾಃ-ಪಾಪಫಲವನ್ನುಕೊಡತಕ್ಕವುಗಳಾಗಿಯೂ-ತತ್ಸಂಯುಕ್ತಭಭುಕ್ತಯಃ- ಅವರೊಂದಿಗೆಸೇರಿದ ಶುಭಗ್ರಹಗಳಭುಕ್ತಿಗಳು-ಮಿಶ್ರಫಲದಾಃ-ಶುಭಾಶುಭಫಲದಾಯಕಗಳಾಗಿಯೂ-ಭವಂತಿ-ಆಗುತ್ತವೆ-ತದಸಂಯುಜಾಂ-ಅವರೊಂದಿಗೆಸೇರದೇಯಿರುವ- ಯೋಗಕಾರಿಣಾಂ - ಯೋಗಕಾರಕಗ್ರಹಗಳ -ಭುಕ್ತಯಃ-ಭುಕ್ತಿಗಳು-ಅತ್ಯಂತಪಾಪಫಲದಾಃ- ಬಹಳಕೆಟ್ಟಫಲವನ್ನುಕೊಡತಕ್ಕವುಗಳುಭವಂತಿ-ಆಗುತ್ತವೆ॥೩೭॥

ತಾ॥ ದಶಾಧಿಪತಿ ಕೇವಲ ಪಾಪಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ದಶಾಧಿಪತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದಶುಭಗ್ರಹದಭುಕ್ತಿಯಲ್ಲಿಕಷ್ಟವೂ ಸಂಬಂಧವುಳ್ಳ ಶುಭಗ್ರಹದಭುಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳೆರಡೂವುಳ್ಳ ಮಿಶ್ರಫಲವೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಯೋಗಕಾರಕಗ್ರಹದಭುಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳಕಷ್ಟವೂ ಈಮೇಲೆಯುಂಟಾಗುತ್ತವೆಂಬದಾಗಿ॥

ಮೂ॥ ಸತ್ಯಪಿಸ್ವೇನಸಂಬಂಧೇ। ನಹಂತಿಶುಭಭುಕ್ತಿಷು॥
ಹಂತ್ಯಸತ್ಯಪಿಸಂಬಂಧೇ। ಮಾರಕಃಪಾಪಭುಕ್ತಿಷು॥೩೮॥

ಟೀ॥ ಮಾರಕಃ - ದಶಾಧಿಪತಿಯಾದಮಾರಕಗ್ರಹವು - ಸ್ವೇನ-ತನ್ನೊಡನೆ-ಸಂಬಂಧೇಸತ್ಯಪಿ-ಸಹವಾಸವಿದ್ದಾಗ್ಯೂ- ಶುಭಭುಕ್ತಿಷು-ಶುಭಗ್ರಹಗಳಭುಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ-ನಹಂತಿ-ಕೊಲ್ಲುವದಿಲ್ಲ-ಸಂಬಂಧೇ- ಸಹವಾಸವು-ಅಸತ್ಯಪಿ-ಯಿಲ್ಲದೇಹೋದಾಗ್ಯೂ-ಪಾಪಭುಕ್ತಿಷು-ಪಾಪಗ್ರಹಗಳಭುಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ-ಹಂತಿ-ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾನೆ॥೩೮॥

ತಾ॥ ಮಾರಕಗ್ರಹದಶೆಬಂದಾಗ ದಶಾಧಿಪತಿಯೊಂದಿಗೆಸೇರಿದ್ದವ

ರಾದಾಗ್ಯೂ ಶುಭಗ್ರಹಗಳ ಭುಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತಕನಿಗೆ ಮರಣವಿಲ್ಲ-ದಶಾಧಿಪತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸೇರದ ಶುಭಗ್ರಹಗಳ ಭುಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿಂಯೂ ಮರಣಪ್ರಸ್ತಾವಕ್ಕೇ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ-ದಶಾಧಿಪತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸೇರದೇಯಿರುವ ಪಾಪಗ್ರಹಗಳ ಭುಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮರಣವುಂಟಾಗುತ್ತೆ- ದಶಾಧಿಪತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಯಿರುವ ಪಾಪಗ್ರಹಗಳಭುಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿಂಯೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತದೆಯೆಂಬುವದು॥ ಏವಂಚ ಕೊಲ್ಲುವವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪಾಪಬಲವಧಿಕವಾಗಿದ್ದಷ್ಟೂ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವುಂಟಾಗಿರುತ್ತೆಂತಲೂ- ಶುಭಬಲವಧಿಕವಾಗಿದ್ದಷ್ಟೂ ಮರಣತಡದುಬರುತ್ತೆಂತಲೂಫಲಿತಾರ್ಥವು॥

ಮೂ॥ಪರಸ್ಪರದಶಾಯಾಂಚ|ಸ್ವಭುಕ್ತೌಸೌರಿಭಾರ್ಗವೌ॥
ಪ್ರದಿಶೇತಾಂವ್ಯತ್ಯಯೇನ| ವಿಶೇಷೇಣಶುಭಾಶುಭಂ॥೩೯॥

ಟೀ॥ ಸೌರಿಭಾರ್ಗವೌ-ಶನಿಶುಕ್ರರು- ಪರಸ್ಪರದಶಾಯಾಂ- ಅನ್ಯೋನ್ಯದಶೆಯಲ್ಲಿ -ಸ್ವಭುಕ್ತೌ- ತಮ್ಮಭುಕ್ತಿಯೊಳಗೆ-ವ್ಯತ್ಯಯೇನ-ವಿನಿಮಯದಿಂದ-ಶುಭಾಶುಭಂ- ಸುಖದುಃಖಾನ್ಯತರಫಲವನ್ನು- ವಿಶೇಷೇಣ-ಹೆಚ್ಚಾಗಿ-ಪ್ರದಿಶೇತಾಂ-ಕೊಡುವರು ॥೩೯॥

ತಾ॥ ಶನಿದಶೆಯೊಳಗೆಶುಕ್ರನೂ - ಶುಕ್ರದಶೆಯೊಳಗೆಶನಿಯೂ ತಮ್ಮತಮ್ಮಭುಕ್ತಿಗಳುಬಂದಾಗ ಶನಿಕೊಡತಕ್ಕಫಲವನ್ನು ಶುಕ್ರನೂ ಶುಕ್ರನು ಕೊಡತಕ್ಕಫಲವನ್ನುಶನಿಯೂ ಶುಭವನ್ನಾಗಲಿ ಅಶುಭವನ್ನಾಗಲಿ ತಮ್ಮಯೋಗ್ಯತೆಗೆತಕ್ಕಂತೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿಯೇ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂಬುವದು ॥ ದೃಷ್ಟಾಂತ ॥ ತುಲಾಲಗ್ನಜಾತನಿಗೆ ಶನಿಯು ತನ್ನದಶೆಯೊಳಗೆ ತನ್ನಭುಕ್ತಿಬಂದಾಗ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿಯೂ ಶುಕ್ರದಶೆಯೊಳಗೆ ತನ್ನಭುಕ್ತಿಬಂದಾಗ ವಿಶೇಷವಾಗಿಯೂ ಶುಭವನ್ನುಕೊಡುತ್ತಾನೆ-ಶುಕ್ರನುಫಲದಾಯಕನಲ್ಲದೇಹೋದಾಗ್ಯೂ ಶನಿದಶೆಯೊಳಗೆ ತನ್ನಭುಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಶುಭವನ್ನೇಕೊಡುತ್ತಾನೆ॥

ಮೂ॥ ಪ್ರತಿಲಗ್ನಂಸಮಾಲಕ್ಷ್ಯ| ಪೂರ್ವೋದ್ದಿಷ್ಟಾ
ವಿರೋಧತಃ॥ ತತ್ತದ್ಗ್ರಹಸ್ವರೂಪಾಣಿ| ಕ್ರಮೇಣೈವ
ವಿವೃಣ್ಮಹೇ॥೪೦॥

ಟೀ॥ ವಯಂ-ನಾವು- ಪ್ರತಿಲಗ್ನಂ- ಎಲ್ಲ ಲಗ್ನಗಳಲ್ಲಿಯೂ-ತತ್ತ್ವಗ್ರಹಸ್ವರೂಪಾಣಿ - ಆಯಾ ಗ್ರಹಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಯೋಗ್ಯತೆಗಳನ್ನು-ಪೂರ್ವೋದ್ದಿಷ್ಟಾವಿರೋಧತಃ- ಮುನ್ನು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲದಂತೆ - ಸಮಾಲಕ್ಷ್ಯ- ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿನೋಡಿ - ಕ್ರಮೇಣೈವ- ಕ್ರಮವಾಗಿಯೇ- ವಿವೃಣ್ಮಹೇ- ವಿಶೇಷವಾಗಿಯೂ ವಿಶದವಾಗಿಯೂ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ-॥೪೦॥

ತಾ॥ ಇದುವರಿಗೂ- ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಬಲಾಬಲಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಈ ಯಾಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಈ ಯಾ ಗ್ರಹಗಳು ಶುಭರು- ಈ. ಯಾ ಗ್ರಹಗಳು ಪಾಪರೆಂಬದಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತೇವೆಂದು ಗ್ರಂಥಕರ್ತನು ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಶಿಷ್ಯಬುದ್ಧಿ ವೈಶದ್ಯಾರ್ಥ-ವೆಂಬುವದು॥

(ಮೇಷಲಗ್ನಕ್ಕೆ)

ಶ್ಲೋ॥ ಮಂದಸೌಮ್ಯಸಿತಾಃಪಾಪಾ। ಶ್ಶುಭೌಗುರುದಿ
ವಾಕರೌ॥ ನಶುಭಂಯೋಗಮಾತ್ರೇಣ। ಪ್ರಭವೇಚ್ಛನಿಜೀವ
ಯೋಃ॥೪೧॥
ಪರಂತುತೇನಜೀವಸ್ಯ । ಪಾಪತ್ವಮಪಿಸಿಧ್ಯತಿ ॥ ಕವಿ
ಸ್ಸಾಕ್ಷಾನ್ನಹಂತಾಸ್ಯಾ । ನ್ಮಾರಕತ್ವೇನಲಕ್ಷಿತಃ॥೪೨॥
ಮಂದಾದಯೋನಿಹಂತಾರೋ। ಭವೇಯುಃ ಪಾಪಿನೋಗ್ರ
ಹಾಃ ॥ ಶುಭಾಶುಭಫಲಾನ್ಯೇವಂ। ಜ್ಞಾತವ್ಯಾನಿಕ್ರಿಯಾ
ಭುವಃ ॥೪೩॥

ಟೀ॥ ಕ್ರಿಯಾ ಭುವಃ- ಕ್ರಿಯಾ-ಮೇಷಲಗ್ನದಲ್ಲಿ -ಭುವಃ- ಹುಟ್ಟಿದವನಿಗೆ-ಮಂದಸೌಮ್ಯಸಿತಾಃ-ಶನಿಬುಧಶುಕ್ರರು-ಪಾಪಾಃ- ಕಷ್ಟಕರರಾಗುವರು- ಗುರುದಿವಾಕರೌ-ಗುರು ಸೂರ್ಯರು-ಶುಭೌ- ಸುಖಕರರಾಗುವರು-ಶನಿಜೀವಯೋಃ- ಶನಿ ಗುರುಗಳ-ಯೋಗಮಾತ್ರೇಣ- ಸೇರುವಿಕೆಯಿಂದಲೇವೆ-ಸುಖಂ-ಸುಖವು-ನಪ್ರಭವೇತ್ -ವುಂಟಾಗುವದಿಲ್ಲವು ॥೪೧॥ ಪರಂತು-ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಶುಭನಾದಾಗ್ಯೂ-ತೇನ-ಶನಿಯೊಡನೆ ಸೇರಿದ್ದರಿಂದ,

జీవస్యాపి- గురువిగూ- పాపత్వం- పాపకారిత్వవు- సిధ్యతి- ఉంటాగుత్తె-మారకత్వేన-కొల్లువశక్తియుంద - లక్షితః-కాణల్పట్ట - కవిః శుక్రను - సాక్షాత్ -తన్నదశాభుక్తియల్లియే హంతా- కొల్లువవనాగి - నస్యాత్ - ఆగదేహోగువను-॥౪౨॥ మందాదయః - శనియే మొదలాగివుళ్ళ - పాపినః - పాపిష్ఠరాద- గ్రహాః- గ్రహగళు - నిహంతారః- కొల్లువవరాగి - భవంతి- ఆగుత్తారె- ఏవం- ఈ రీతియాగి- శుభాశుభఫలాని - సుఖదుఃఖ మత్తు మిశ్ర- ఈ ఫలగళల్లి యావదాదరూ ఒందుబగెయాదవు-జ్ఞాతవ్యాని-తిళిదుకొళ్ళతక్కవుగళాగివె॥౪౩॥

తా॥ మేషలగ్న జాతకనిగె సాధారణవాగి శని-బుధ-శుక్ర-ఇవరు కెట్టవరు-గురు-రవి-ఇవరు ఒళ్ళెయవరు- గురు శనిగళు ఏకత్రయిద్దరె రాజయోగవూ ఇల్లవు-బృహస్పతియు కెట్ట ఫలవన్ను కొడుత్తానె-శుక్రనుతన్నభుక్తియల్లియేమారకనాగువదిల్లవు, శనిమొందాదవరు అందరె వృషభదల్లిరువ బుధ మొదలాదవరు తమ్మ భుక్తిగళల్లి మరణవన్ను కొడుత్తారె-ఈ మేరె స్థానబలవన్నూ, ఆధిపత్య బలవన్నూ గ్రహ సంబంధ బలవన్నూ తిళిదు శుభఫలవన్నాదరూ అశుభఫలవన్నాదరూ తక్కంతె అనుమెయిసి నిశ్చయిసబేకెంబువదు॥

(వృషభలగ్నక్కె)

మూ॥ జీవశుక్రేందవఃపాపాః శ్శుభౌశనిదివా
కరౌ॥ రాజయోగకరసాక్షాత్ । దేకపవాంశుప
క్షస్తేః॥౪౪॥

జీవాదయోగ్రహాఃపాపాఃఘ్నంతిమారకలక్ష
ణాః॥ బుధేస్త్వత్రఫలాన్యేవం । జ్ఞేయానివృషజ
న్మనః॥౪౫॥

టీ॥వృషజన్మనః-వృషభలగ్నదల్లిహుట్టిదవనిగె-జీవశుక్రేం

ದವಃ-ಗುರು-ಶುಕ್ರ-ಚಂದ್ರರು-ಪಾಪಾಃ-ದುಃಖಕರರು-ಶನಿದಿವಾಕರೌ-ಶನಿಸೂರ್ಯರು- ಶುಭೌ-ಸುಖಕರರು-ಅಂಶುಮತ್ಸುತಏಕಏವ-ಸೂರ್ಯಪುತ್ರನಾದ ಶನಿಯೊಬ್ಬನೇ- ಸಾಕ್ಷಾತ್-ಸ್ವತಂತ್ರನಾಗಿ - ರಾಜಯೋಗಕರಃ-ರಾಜಯೋಗವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಾವನು-ಜೀವಾದಯೋಗ್ರಹಾಃ-ಗುರುಮುಂತಾದಗ್ರಹಗಳು-ಪಾಪಾಃ-ಕಷ್ಟದಾಯಕರು-ಮಾರಕಲಕ್ಷಣಾಕ್ಷೇತ್-ಮಾರಕಲಕ್ಷಣಗಳುಳ್ಳವರಾದರೆ- ಘ್ನಂತಿ- ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾರೆ-ತತ್ತತ್ಫಲಾನಿ-ಆಯಾಫಲಗಳು- ಬುಧೈಃ-ಗ್ರಹಗಳತಾತ್ಕಾಲಿಕಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ ಬಲ್ಲವರಿಂದ-ಜ್ಞೇಯಾನಿ- ತಿಳಿಯತಕ್ಕವುಗಳಾಗಿವೆ॥೪೫॥

ತಾ॥ವೃಷಭಲಗ್ನಕ್ಕೆ-ಗುರು-ಶುಕ್ರ-ಚಂದ್ರ-ಇವರು ಕೆಟ್ಟವರು-ಶನಿ-ಸೂರ್ಯ-ಇವರು-ಒಳ್ಳೆಯವರು-ಶನಿಯೊಬ್ಬನೇ ತನ್ನ ದಶಾಭುಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಯೋಗಕೊಡತಕ್ಕವನು- ಗುರು-ಕುಜ- ಬುಧ ಇವರು ಮಾರಕಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೂ-ಮತ್ತು ಮಾರಕರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾರೆ-ಈ ಮೇರೆ ಗ್ರಹಗಳ ಸ್ವರೂಪಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನೂ, ಬಲಾಬಲಗಳನ್ನೂ ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದೆಂಬುವದು॥

(ಮಿಥುನಲಗ್ನಕ್ಕೆ)

ಮೂ॥ ಭೌಮಜೀವಾರುಣಾಃಪಾಪಾ। ಏಕಏವಶುಭಃಕ
ವಿಃ ॥ ಶನೈಶ್ಚರೇಣಜೀವಸ್ಯ । ಯೋಗೋಮೇಷಭುವೋ
ಯಥಾ॥೪೬॥

ಟೀ॥ ಭೌಮಜೀವಾರುಣಾಃ-ಕುಜ-ಗುರು- ಸೂರ್ಯರು-ಪಾಪಾಃ-ಕೆಟ್ಟವರು-ಕವಿರೇಕಏವ-ಶುಕ್ರನೊಬ್ಬನೇ-ಶುಭಃ-ಒಳ್ಳೆಯವನು-ಶನೈಶ್ಚರೇಣ-ಶನಿಯೊಂದಿಗೆ- ಜೀವಸ್ಯಯೋಗಃ-ಗುರುವಿನ ಸೇರುವಿಕೆಯು- ಮೇಷಭುವೋಯಥಾ - ಮೇಷಲಗ್ನ ಜಾತಕನಿಗೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಸುಖಕರವಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಿಥುನಲಗ್ನಕ್ಕೂ- ಸುಖಕರವಲ್ಲವು॥೪೬॥

(మతాంతరవు)

(వృద్ధపరాశరః)

శ్లో॥ కుజభాన్విందవఃపాపా। ఏకఏవశుభఃకవిః॥ రాజయోగకరౌశుక్ర। సోమపుత్రౌ శుభాన్వితౌ॥౪౭॥

శనిజీవసమాయోగా। త్ఫలంమేషభువో యథా॥విధుస్సాక్షాన్నహంతాస్యా। న్మారకత్వేన లక్షితః॥౪౮॥

భౌమాదయోనిహంతారో। భవేయుఃపాపినో గ్రహాః॥ శుభాశుభఫలంజ్ఞేయ। మిత్థంమిథునజన్మనః॥౪౯॥

టీ॥ కుజభాన్విందవః- కుజసూర్యచంద్రరు-పాపాః- పాపఫల ప్రదరు- కవిరేకఏవ-శుక్రనొబ్బనే-శుభః-మంగళప్రదను- శుభాన్వితౌ-శుభగ్రహగళొందిగె సేరిద- శుక్రసోమపుత్రౌ- శుక్రబుధరు- రాజయోగకరౌ- రాజయోగవన్ను మాడువవరు-శనిః-శనైశ్చరను-జీవసమాయోగాత్-గురువినొందిగె సేరువదరింద-మేషభువోయథా- మేషలగ్నదల్లి హుట్టిదవనిగెహ్యాగొహాగె-ఫలందద్యాత్-ఫలకొడువను- మారకత్వేన లక్షితః-కొల్లువలక్షణదిందొడగూడిద - విధుః- చంద్రను-సాక్షాద్ధంతౌ-ప్రత్యక్షవాగికొల్లువవనాగి-నస్యాత్-ఆగువదిల్లవు. పాపినః-పాపిష్ఠరాద - భౌమాదయోగ్రహాః- అంగారకను మొదలాదగ్రహగళు-నిహంతారోభవేయుః- కొల్లువవరాగువరు- గజనన్మనః - మిథునలగ్నదల్లిహుట్టిదవన - శుభాశుభఫలం-సుఖదుఃఖాత్మకవాదప్రయోజనవు - ఇత్థం-ఈమేరె- జ్ఞేయం-తి ళుదుకొళ్ళతక్కద్దిష్టే?॥౪౯॥

తా॥ మిథునలగ్నక్కె కుజ-రవి-చంద్ర- గురు-ఇవరు పాపిగ

భు-శుక్ర శుభకరనాగువను-బుధశుక్రరు శుభగ్రహగళొంది గె అన్యోన్యవాగి సేరిదరె రాజయోగవుంటాగువదు-గురు శనిగళుకెావు సేరిదమాత్రదింద కెట్టవరాగుత్తారె-చంద్రనుమా రకనాగికన్నభుక్తియల్లి కొల్లువదిల్లవు-కుజముంతాదపాపిగళు కొల్లుత్తారె-ఇదేరీతియాగి ఫలకిళయకెక్క-ద్దంబువదు॥

(కర్కటకలగ్నక్కె)

మూ॥ శుక్రమందబుధాఃపాపాః శ్శుభౌధిషణభూ
సుతౌ॥ రాజయోగకరస్సాక్షాదేకపవధరాసుతః॥౫౮॥
భవేతాంరాజయోగస్య। కారకౌగురుభూమిజౌ॥
రవిస్సాక్షాన్నహంతాస్యా। న్మారకత్వేనలక్షితః॥౫౯॥
శుక్రాదయోనిహంతారో। భవేయుఃపాపినో
గ్రహాః॥ కుళీరసంభవస్యైవం। ఫలాన్యూహ్యాని
సూరిభిః॥౬౦॥

టీ॥ శుక్రమందబుధాః-శుక్రశనిబుధరు-పాపాః-కెట్టవరు ధిషణభూసుతౌ-గురుకుజరు-శుభౌ-ఒళ్ళెయవరు-ధరాసుతఏకప వ-అంగారకనొబ్బనే-సాక్షాద్రాజయోగకరః- ప్రత్యక్షవాగి రాజయోగవన్నుమాడువవను-గురుభూమిజౌ-గుర్వంగారకరు- రాజయోగస్య కారకౌ-రాజయోగవన్నుమాడువవరాగి-భవే తాం-ఆగువరు-మారకత్వేన-కొల్లువనాగువికెయింద-లక్షితః-కూ డిదంతా-రవిః-సూర్యను-సాక్షాద్ధంతా-ప్రత్యక్షవాగికొల్లువవ నాగి-నస్యాత్-ఆగలారను-పాపిసః-కెట్టవరాద-శుక్రాదయో గ్రహాః-శుక్రనేముంతాగివుళ్ళగ్రహగళు - నిహంతారః-కొ ల్లువవరాగి-భవేయుః-ఆగువరు-కుళీరసంభవస్య -కర్కటకలగ్నద ల్లిహుట్టిదవన-ఫలాని- ప్రయోజనగళు- సూరిభిః-కాలజ్ఞరింద- ఊహ్యాని-అనుమేయిసతక్కవుగళు॥౬౦॥

తా॥ శుక్ర-శని-బుధ-ఇవరుకెట్టవరెంతలూ-కుజగురుగళు శుభ

కరరెంతలూ అవరిబ్బరూ సేరిదరె రాజయోగకరరాగువరెంతలూ రవి తన్నభుక్తియల్లి కొల్లువదిల్లవెంబదాగియూ శుక్రను ముంతాదవరు మారకరాగువరెంతలూ కర్కాటకలగ్న జాతకన ఫలగళు తిళియతక్కవుగళాగివెయెంబువదు||

(సింహలగ్నక్కె)

మూ|| మందసౌమ్యసితాఃపాపాః|కుజఏవశుభా
వహః || ప్రభవేద్యోగమాత్రేణ | న శుభంగురుశు
క్రయోః ||౫౩||
భౌమస్తు గురుసంయుక్తో |విశేషఫలదాయకః||శ
నిస్సాక్షాన్నహంతాస్యాత్| నాఽరకత్వేనలక్షితః||౫౪||
ఘ్నంతిసౌమ్యాదయఃపాపా | మారకత్వేనలక్షి
తాః || సింహజస్యఫలాన్యేవం విజ్ఞేయానిమనీ
షిభిః||౫౫||

టీ|| మందసౌమ్యసితాః-శనిబుధశుక్రరు-పాపాః-పాపిష్ఠరు-కుజఏవ-అంగారకనొబ్బనే-శుభావహః- సుఖకరను-గురుశుక్రయోర్యోగమాత్రేణ-గురుశుక్రరొందుకడే సేరిదమాత్రదింద-శుభం- మంగళవు-నప్రభవేత్- ఆగలారదు||గురుసంయుక్తః-గురువినిందొడగూడిద-భౌమస్తు- అంగారకనాదరే,నొ విశేషఫలదాయకః-బహళమేలనున్నుంటుమాడువవను- మారకత్వేన-సప్తమాధిపత్యదింద-లక్షితః-కూడిదంతా-శనిః-శనియు-సాక్షాద్ధంతా-ప్రత్యక్షవాగికొల్లువవనాగి-నస్యాత్ -ఆగలారను. మారకత్వేన- ద్వితీయాధిపత్యముంతాద్దరొడనె- లక్షితాః-కూడిదవరాద్దరిందలే-పాపాః-పాపిష్ఠరాద-సౌమ్యాదయః- బుధనేముంతాగి వుళ్ళ గ్రహగళు-ఘ్నంతి -కొల్లువరు-సింహజస్య- సింహలగ్నదల్లి హుట్టిదవన-ఫలాని-ఫలగళు-మనీషిభిః- జోతిజ్ఞానవుళ్ళవరింద-ఏవం విజ్ఞేయాని-హీగెతిళియతక్కవుగళాగివె||౫౫||

తా॥ సింహలగ్నజాతకనిగె శనిబుధశుక్రరు దుష్టరు-కుజను శుభకరను-గురువినొందిగె సేరిదరె రాజయోగకరనాగుత్తానె-గురుశుక్రరు సేరిదరె మేలిల్లవు-శని స్వభుక్తియల్లి కొల్లువదిల్లవు-పరంతు మారకనాగుత్తానె- బుధముంతాదపాపిగళు స్వభుక్తిగళల్లి కొల్లుత్తారెంబువదు॥

(కన్యాలగ్నక్కె)

మూ॥ పాపాస్సితేందుగుర్వారా। భాగ్యేశో
భార్గవశ్శుభః॥రాజయోగకరస్సౌమ్యో।భృగుపుత్ర
సమన్వితః॥౫౭॥
నహంతిరవిరన్యేతు। మారకాఖ్యాఃకుజాదయః॥
ఘ్నంతిపాపాశ్శుభాన్యూహ్యా।న్యేవంకన్యాభువో
బుధైః॥౫౮॥

టీ॥ సితేందుగుర్వారాః - శుక్రచంద్రగుర్వంగారకరు-పాపాః-కెట్టవరు- భార్గవః- శుక్రను- భాగ్యేశః-నవమాధిపతియాద్దరింద-శుభః- ఒళ్ళెయవను- భృగుపుత్రసమన్వితః- శుక్రనొందిగె సేరిద-సౌమ్యః-బుధను- రాజయోగకరః-రాజయోగవన్నుంటుమాడువవను-రవిః-సూర్యను - నహంతి-కొల్లువదిల్ల - మారకాఖ్యాః - మారకరెంబహెసరుళ్ళ-అన్యేకుజాదయస్తు-ఇతరరాదకుజాదిగ్రహగళాదరో-ఘ్నంతి-కొల్లువరు-కన్యాభువః-కన్యాలగ్నదల్లి హుట్టిదవన- శుభాని- శుభఫలగళు-ఏవం-ఈ ప్రకారవాగి-బుధైః-విద్వాంసరింద- ఊహ్యాని-అనుమెయిసతక్కవుగళాగివె ॥౫౮॥

తా॥ కన్యాలగ్నజాతకనిగె చంద్ర-కుజ- గురు-శుక్రరుకెట్టవరు-ఆదరె శుక్రనుమాత్ర భాగ్యాధిపతియాద్దరింద శుభకరనాగుత్తానె- శుక్రనొడగూడిదబుధను రాజయోగవన్నుకొడుత్తానె-రవి మారకనాగువదిల్ల-అంగారకముంతాదవరు మారక

ರಾಗುತ್ತಾರೆ-ಈ ಲಗ್ನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವರಿಗೆ ಕೇವಲ ಶುಭಪ್ರದಾಯಕವಾದಗ್ರಹವೇ ಮಲ್ಲ ಭಾವಾದ್ದರಿಂದ ಸೂಕ್ಷ್ಮದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳವರು ಶುಭಫಲಗಳನ್ನು ಅವ್ಯಭಿಚರಿತಹೇತುಗಳಿಂದನುಮೆಯಿಸಬೇಕೆಂಬುವದು||

(ತುಲಾಲಗ್ನಕ್ಕೆ)

ಮೂ||ಗುರುಸೂರ್ಯಕುಜಾಃಪಾಪಾ । ಶ್ಶನೈಶ್ಚರಬು
ಧೌಶುಭೌ। ರಾಜಯೋಗಕರಸ್ಸಾಕ್ಷಾ।ದೇಕಏವಾಂಶುಮ
ತ್ಸುತಃ॥೫೮॥

ಭವೇತಾಂರಾಜಯೋಗಸ್ಯ । ಕಾರಕಾವಿಂದುತತ್ಸು
ತೌ।ಕುಜಸ್ಸಾಕ್ಷಾನ್ನಹಂತಾಸ್ಯಾ । ನ್ಮಾರಕತ್ವೇನಲ
ಕ್ಷಿತಃ॥೫೯॥

ಜೀವಾದಯೋನಿಹಂತಾರೋ । ಭವೆಯುಃಪಾಪಿನೋ
ಗ್ರಹಾಃ। ಶುಭಾಶುಭಫಲಾನ್ಯೇವಂ। ಜ್ಞಾತವ್ಯಾನಿತುಲಾ
ಭುವಃ॥೬೦॥

ಟೀ|| ಗುರುಸೂರ್ಯಕುಜಾಃ-ಗುರುಸೂರ್ಯಕುಜರು-ಪಾಪಾಃ-ಪಾಪಫಲಪ್ರದರು-ಶನೈಶ್ಚರಬುಧೌ-ಶನಿಬುಧರು-ಶುಭೌ-ಒಳ್ಳೆಯವರು-ಅಂಶುಮತ್ಸುತಏಕಏವ-ಸೂರ್ಯಪುತ್ರನಾದ ಶನಿಯೊಬ್ಬನೇ-ಸಾಕ್ಷಾದ್ರಾಜಯೋಗಕರಃ-ಸ್ವತಂತ್ರನಾಗಿ ರಾಜಯೋಗವನ್ನು ಕೊಡುವವನು-ಇಂದುತತ್ಸುತೌ-ಚಂದ್ರಬುಧರು-ರಾಜಯೋಗಸ್ಯ ಕಾರಕೌ- ರಾಜಯೋಗವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವವರಾಗಿ-ಭವೇತಾಂ-ಆಗುವರು-ಮಾರಕತ್ವೇನಲಕ್ಷಿತಃ- ಮಾರಕಲಕ್ಷಣಕ್ಕೆ-ಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿರುವ- ಕುಜಃ- ಅಂಗಾರಕನು-ಸಾಕ್ಷಾದ್ಧಂತಾ- ಸ್ವತಂತ್ರದಿಂದಕೊಲ್ಲುವವನಾಗಿ-ನಸ್ಯಾತ್ -ಆಗಲಾರನು-ಪಾಪಿನಃ-ಪಾಪಿಷ್ಠರಾದ-ಜೀವಾದಯೋಗ್ರಹಾಃ-ಗುರುವೇಮುಂತಾದಗ್ರಹಗಳು-ನಿಹಂತಾರೋಭವೇಯುಃ-ಕೊಲ್ಲುವವರಾಗಿಯಾಗುವರು-ತುಲಾ ಭುವಃ-ತುಲಾಲಗ್ನದಲ್ಲಿಹುಟ್ಟಿದವನ-ಶುಭಾಶುಭಫಲಾನಿ-ಸುಖದುಃಖಗಳು-ಏವಂಜ್ಞಾತವ್ಯಾನಿ-ಈಮೇರೆತಿಳಿಯತಕ್ಕವುಗಳಾಗಿವೆ||೬೦||

ತಾ|| ರವಿ-ಕುಜ-ಗುರು-ಇವರು ಪಾಪಿಗಳು-ಶನಿಬುಧರು-ಶುಭರು- ಶನಿ

ರಾಜಯೋಗಕರನು-ಬುಧಚಂದ್ರರು ಸೇರಿದರೆ ರಾಜಯೋಗಕರರು-ಕು
ಜನುತನ್ನ ಭುಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರಕನಲ್ಲ-ಗುರುಮುಂತಾದವರು ಪಾಪಿಗಳು-
ತುಲಾಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಈ ಮೇರೆ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದೆಂಬುವದು||

(ವೃಶ್ಚಿಕಲಗ್ನಕ್ಕೆ)

ಮೂ|| ಬುಧಶುಕ್ರಾರ್ಕಜೇನಯಾಃ| ಪಾಪಾಸ್ಸುರಗು
ರುಶ್ಶುಭಃ|| ಸೂರ್ಯಾಚಂದ್ರಮಸಾವೇವ| ಭವೇತಾಂಯೋಗ
ಕಾರಕೌ||೯೧||

ಜೀವೋನಹಂತಾಸೌಮ್ಯಾದ್ಯಾ| ಹಂತಾರೋಮಾರಕಾ
ಹ್ವಯಾಃ|| ತತ್ತತ್ಫಲಾನಿವಿಜ್ಞೇಯಾ | ನ್ಯೇವಂವೃಶ್ಚಿಕಜ
ನ್ಮನಃ||೯೨||

ಟೀ|| ಬುಧಶುಕ್ರಾರ್ಕಜೇನಯಾಃ- ಬುಧಶುಕ್ರಶನಿಗಳು- ಪಾಪಾಃ-ಕೆಟ್ಟವರು-ಸುರಗುರುಃ-ಬೃಹಸ್ಪತಿಯು - ಶುಭಃ-ಒಳ್ಳೆಯವನು-ಸೂರ್ಯಾಚಂದ್ರಮಸಾವೇವ- ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರೇ- ಯೋಗಕಾರಕೌ - ರಾಜಯೋಗವನ್ನು ಕೊಡುವವರಾಗಿ-ಭವೇತಾಂ-ಆಗುವರು-ಜೀವಃ- ಬೃಹಸ್ಪತಿಯು-ನಹಂತಾ- ಮಾರಕನಲ್ಲವು-ಮಾರಕಾಹ್ವಯಾಃ - ಮಾರಕರೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ-ಸೌಮ್ಯಾದ್ಯಾಃ-ಬುಧಮುಂತಾದವರು-ಹಂತಾರಃ-ಮಾರಕರು-ವೃಶ್ಚಿಕಜನ್ಮನಃ- ವೃಶ್ಚಿಕಲಗ್ನಜಾತಕನ- ತತ್ತತ್ಫಲಾನಿ-ಆಯಾ ಫಲಗಳು- ಏವಂವಿಜ್ಞೇಯಾನಿ-ಈ ಮೇರೆ ತಿಳಿಯತಕ್ಕವಾಗಿವೆ ||೯೨||

ತಾ|| ವೃಶ್ಚಿಕಲಗ್ನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವನಿಗೆ ಬುಧಶುಕ್ರಶನಿಗಳು ಪಾಪಿಗಳು-ಬೃಹಸ್ಪತಿಯು ಶುಭಕರನು-ಆದರೆ ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರಿಬ್ಬರೇ ರಾಜಯೋಗಕಾರಕರಾಗುತ್ತಾರೆ-ಬೃಹಸ್ಪತಿಯಾದರೋ ಮಾರಕನಾಗುವದಿಲ್ಲವು-ಬುಧಶುಕ್ರಶನಿಗಳು ಮಾರಕರಾಗುತ್ತಾರೆ-ಈ ಮೇರೆ ಫಲಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುವದು||

(ಧನುರ್ಲಗ್ನಕ್ಕೆ.)

ಮೂ|| ಏಕಃಪಾಪಃಕವಿರ್ಜ್ಞೋಪಿ| ಶುಭೌಭೌಮದಿವಾಕರೌ|

ಯುಕ್ತೌಭಾಸ್ಕರಭೌಮಾಭ್ಯಾಂ । ನಹಂತಿರವಿನಂ
ದನಃ॥೬೩॥

ಘ್ನಂತಿಶುಕ್ರಾದಯಃಪಾಪಾ। ಹಂತ್ರೈಲಕ್ಷಣಲಕ್ಷಿತಾಃ।
ಬುಧಃಪಾಪಯುತೋನೇತಿ । ಫಲಂಜ್ಞೇಯಂಧನುರ್ಭವೇ॥೬೪॥

ಟೀ॥ ಕವಿಃ-ಶುಕ್ರನು-ಏಕಃಪಾಪಃ-ಮುಖ್ಯಪಾಪಿಯು-ಜ್ಞೋಪಿ-ಕ್ರೂರಗ್ರಹಗಳೊಡನೆ ಸೇರದೇಯಿರುವಬುಧನೂಸಹ - ಪಾಪಃ-ಸಾಧಾರಣವಾಗಿಪಾಪಫಲಪ್ರದನು - ಭೌಮದಿವಾಕರೌ-ಕುಜರವಿಗಳು-ಶುಭೌ-ಶುಭಫಲಪ್ರದರು-ಭಾಸ್ಕರಭೌಮಾಭ್ಯಾಂ-ಸೂರ್ಯಾಂಗಾರಕರೊಂದಿಗೆ-ಯುಕ್ತಃ-ಸೇರಿದಂತಾ-ರವಿನಂದನಃ-ಶನೈಶ್ಚರನು-ನಹಂತಿ-ಕೊಲ್ಲುವದಿಲ್ಲವು-ಹಂತ್ರೈಲಕ್ಷಣಲಕ್ಷಿತಾಃ- ಮಾರಕಲಕ್ಷಣಕ್ಕೆ-ವಿಷಯರಾದಂತಾವರಾದ್ದರಿಂದಲೇ-ಪಾಪಾಃ-ಪಾಪಫಲದಾಯಕರಾದ-ಶುಕ್ರಾದಯಃ-ಶುಕ್ರಮುಂತಾದವರು-ಘ್ನಂತಿ-ಕೊಲ್ಲುವರು- ಪಾಪಯುತಃ-ಪಾಪ-ನೈಸರ್ಗಿಕವಾದಪಾಪಿತ್ವವುಳ್ಳಗ್ರಹದೊಂದಿಗೆ-ಯುತಃ-ಕೂಡಿದಂತಾ-ಬುಧಃ-ಬುಧನು-ನ-ಸಾಕ್ಷಾತ್ತಾಗಿಕೊಲ್ಲುವದಿಲ್ಲವು-ಧನುರ್ಭವಃ-ಧನುರ್ಲಗ್ನದಲ್ಲಿಹುಟ್ಟಿದವನ-ಫಲಂ-ಫಲವು-ಇತಿ-ಈಪ್ರಕಾರವಾಗಿ-ಜ್ಞೇಯಂ-ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು॥೬೪॥

ತಾ॥ ಧನುರ್ಲಗ್ನಜಾತಕನಿಗೆ ಶುಕ್ರನೂ ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟವನು-ಮತ್ತು ಕ್ರೂರರೊಂದಿಗೆ ಸೇರದಿದ್ದರೆ ಬುಧನೂ ಸ್ವಲ್ಪಪಾಪಿಯೇ ಆಗುತ್ತಾನೆ-ರವಿಕುಜರುಯೋಗಕಾರಕರಾದ ಶುಭರು-ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿದರೆ ಶನಿಮಾರಕನಾದಾಗ್ಯೂ ಕೊಲ್ಲುವದಿಲ್ಲ- ಶುಕ್ರಾದಿಗಳು ಮಾರಕರಾದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ-ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾರೆ- ಬುಧನು ಸಹಜವಾದ ಕ್ರೌರ್ಯವುಳ್ಳಗ್ರಹದೊಂದಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಾನ್ಮಾರಕನಾಗುವದಿಲ್ಲವು-ಈಮೇರೆ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದೆಂಬುವದು॥

(ಮಕರಲಗ್ನಕ್ಕೆ-)

ಮಾ॥ಕುಜಜೀವೇಂದವಃಪಾಪಾ। ಶುಭೌಭಾರ್ಗವಚಂದ್ರಜೌ।ರಾಜಯೋಗಕರಸಾಕ್ಷಾ।ದೇಕಏವಭೃಗೋಸ್ಸುತಃ॥೬೫॥

ಚಂದ್ರಾತ್ಮಜೇನಸಂಯುಕ್ತೋ। ವಿಶೇಷಫಲದಾಯಕಃ॥
ಸ್ವಯಂಚೈವನಹಂತಾಸ್ಯಾ । ನ್ನಂದೋಭೌಮಾದಯಃಪರೇ॥೬೬॥

ನಿಹಂತಾರಃಪಾಪಿನಸ್ತೇ। ಮಾರಕತ್ವೇನಲಕ್ಷಿತಾಃ॥ಜ್ಞಾತವ್ಯಾನಿಬುಧೈಸ್ತ್ವೇವಂ।ಫಲಾನಿಮೃಗಜನ್ಮನಃ॥೬೭॥

ಟೀ॥ಕುಜಜೀವೇಂದವಃ-ಕುಜಗುರುಚಂದ್ರರು- ಪಾಪಾಃ- ಕೇಡನ್ನುಂಟುಮಾಡುವವರು- ಭಾರ್ಗವಚಂದ್ರಜೌ-ಶುಕ್ರಬುಧರು-ಶುಭೌ-ಮೇಲನ್ನುಂಟುಮಾಡುವವರು-ಭೃಗೋಃ-ಭೃಗುಮಹರ್ಷಿಗೆ- ಸುತಃ-ಮಗನಾದಶುಕ್ರನು-ಏಕಏವ-ಒಬ್ಬನೇ-ಸಾಕ್ಷಾತ್-ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ-ರಾಜಯೋಗಕರಃ-ರಾಜಯೋಗವನ್ನುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕವನು-ಮಂದಃ-ಶನಿಯು-ಚಂದ್ರಾತ್ಮಜೇನ-ಬುಧನೊಂದಿಗೆ-ಸಂಯುಕ್ತಶ್ಚೇತ್ - ಸೇರಿದವನಾದರೆ-ವಿಶೇಷಫಲದಾಯಕಃ-ವಿಶೇಷವಾಗಿಫಲವನ್ನುಕೊಡುವವನು - ಸ್ವಯಂಚ-ತಾನಾದರೋ-ಹಂತಾ-ಕೊಲ್ಲುವವನಾಗಿ-ನಸ್ಯಾದೇವ- ಆಗುವದೇಯಿಲ್ಲವು-ಪರೇ-ಭೌಮಾದಯಃ-ಇತರರಾದಕುಜಾದಿಗ್ರಹಗಳು-ಪಾಪಿನಃ-ಪಾಪಫಲದಾಯಿಗಳು-ತೇ-ಆಪಾಪಗ್ರಹಗಳು-ಮಾರಕತ್ವೇನಲಕ್ಷಿತಾಶ್ಚೇತ್-ಕೊಲ್ಲುವಅಧಿಕಾರದಚಿಹ್ನೆಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದವರಾದರೆ-ನಿಹಂತಾರಃ-ಕೊಲ್ಲುವರು- ಮೃಗಜನ್ಮನಃಫಲಾನಿ- ಮಕರಲಗ್ನಜಾತಕನಫಲಗಳು-ಬುಧೈಃ- ಗ್ರಹಭಾವಜ್ಞರಿಂದ- ಏವಂ-ಈಪೂರ್ವೋಕ್ತಪ್ರಕಾರವಾಗಿ-ಜ್ಞಾತವ್ಯಾನಿ-ತಿಳಿಯತಕ್ಕವುಗಳಾಗಿವೆ॥೬೭॥

ತಾ॥ ಮಕರಲಗ್ನದಲ್ಲಿಹುಟ್ಟಿದವನಿಗೆ ಕುಜ- ಗುರು-ಚಂದ್ರ-ಇವರುಕೆಟ್ಟವರು-ಶುಕ್ರಬುಧರುಶುಭರು-ಶುಕ್ರನೊಬ್ಬನೇ ರಾಜಯೋಗಕಾರಕನು-ಶನಿ ಬುಧನೊಡನೆ ಸೇರಿದರೆ ಬಹುಶಮೇಲನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಾನೆ-ತಾನುಬೇರೆಕೊಲ್ಲುವದಿಲ್ಲವು- ಅಂಗಾರಕ-ಗುರು- ಚಂದ್ರ-ಇವರುದುಃಖವನ್ನೇಕೊಡುವರು-ಇಂತಾವರಿಗೆ ಮಾರಕತ್ವವೂವುಂಟಾದರೆ ಮರಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಾರೆ-ಈಮೇರೆ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದೆಂಬುವದು॥

(ಕುಂಭಲಗ್ನಕ್ಕೆ)

ಮೂ॥ ಕುಜಜೀವೇಂದವಃ ಪಾಪಾ । ಏಕೋದೈತ್ಯಗುರುಶ್ಶುಭಃ॥ ರಾಜಯೋಗಕರೌ ಭೌಮ । ಕವೀಶ್ಯೇಕೋಬೃಹಸ್ಪತಿಃ॥೬೮॥

ನಹಂತಾಘ್ನಂತಿಭೌಮಾದ್ಯಾ। ಮಾರಕತ್ವೇನನಿಶ್ಚಿತಾಃ ॥ ಜ್ಞಾತವ್ಯಾನಿಬುಧೈಸ್ತ್ವೇವಂ । ಫಲಾನಿಘಟಜನ್ಮನಃ॥೬೯॥

ಟೀ॥ ಕುಜಜೀವೇಂದವಃ-ಕುಜಗುರುಚಂದ್ರರು- ಪಾಪಾಃ-ಪಾಪಫಲವನ್ನುಕೊಡುವವರು-ದೈತ್ಯಗುರುಶ್ಯೇಕಃ- ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆಗುರುವಾದಶುಕ್ರನೊಬ್ಬನು-ಶುಭಃ-ಮಂಗಳಕರನು- ಭೌಮಕವೀ- ಅಂಗಾರಕಶುಕ್ರರು- ರಾಜಯೋಗಕರೌ-ರಾಜಯೋಗವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವವರು-ಬೃಹಸ್ಪತಿಶ್ಯೇಕಃ - ಗುರುವೊಬ್ಬನು - ಹಂತಾ-ಕೊಲ್ಲುವವನು-ನಹಿ- ಅಲ್ಲವಷ್ಟೆ- ಮಾರಕತ್ವೇನ- ಮಾರಕತೆಂಬದಾಗಿ-ನಿಶ್ಚಿತಾಃ-ನಿಶ್ಚಯಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಭೌಮಾದ್ಯಾಃ-ಅಂಗಾರಕನುಮುಂತಾದವರು-ಘ್ನಂತಿ-ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾರೆ-ಘಟಜನ್ಮನಃ-ಕುಂಭಲಗ್ನದಲ್ಲಿಹುಟ್ಟಿದವನ-ಫಲಾನಿ-ಫಲಗಳು-ಬುಧೈಃ ಗ್ರಹತತ್ವಜ್ಞರಿಂದ - ಏವಂಜ್ಞಾತವ್ಯಾನಿ - ಈಮೇರೆ- ತಿಳಿಯತಕ್ಕವುಗಳಾಗಿವೆ॥೬೯॥

ತಾ॥ ಕುಂಭಲಗ್ನದಲ್ಲಿಹುಟ್ಟಿದವನಿಗೆ ಕುಜಗುರುಚಂದ್ರರು ಕೆಟ್ಟವರು ಶುಕ್ರನು ಶುಭಕರನು -ಶುಕ್ರಾಂಗಾರಕರು ಸೇರಿದರೆ ರಾಜಯೋಗವನ್ನುಕೊಡುತ್ತಾರೆ- ಗುರುಮಾರಕನಾದಾಗ್ಯೂ ತಾನೊಬ್ಬನೇಕೊಲ್ಲುವದಿಲ್ಲ -ಕುಜನುಮುಂತಾದವರು ಕೊಲ್ಲುವರೆಂಬುವದು - ಇಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವೇನಂದರೆ-ಕುಜನು ದಶಮಾಧಿಪತಿಯಾದಾಗ್ಯೂ ಲಗ್ನಾಧಿಪತಿಗೆ ಶತ್ರುವಾದ್ದರಿಂದಲೂ ತೃತೀಯಾಧಿಪತಿಯಾದ್ದರಿಂದಲೂ ಯೋಗಕಾರಕನಂತಿದ್ದು ಕಡೆಗೆಕೊಲ್ಲುತ್ತಾನೆ-ರವಿ ಸಪ್ತಮಾಧಿಪತಿಯಾದಾಗ್ಯೂ ಕೇಂದ್ರಾಧಿಪತ್ಯದಿಂದಲೂ ಪುತ್ರಲಗ್ನಾಭಿಮಾನದಿಂದಲೂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ತಾಗಿ ಕೊಲ್ಲುವದಿಲ್ಲ ವೆಂಬುವದು॥

(ಮೀನಲಗ್ನಕ್ಕೆ)

ಮೂ॥ ಮಂದಶುಕ್ರಾಂಶುಮತ್ಸೌಮ್ಯಾಃ। ಪಾಪಾ
ಭೌಮವಿಧೂಶುಭೌ॥ಮಹೀಸುತಗುರೂಯೋಗ।ಕಾರಿಣೌ
ನೈವಭೂಸುತಃ॥೭೦॥
ಮಾರಕಾಮಾರಕಾಭಿಖ್ಯಾ। ಮಂದಾದ್ಯಾಘ್ನಂತಿ
ಪಾಪಿನಃ॥ಇತ್ಯೂಹ್ಯಾನಿಬುಧೈಸ್ಸಮ್ಯಕ್ಫಲಾನಿಝುಷ
ಜನ್ಮನಃ॥೭೧॥

ಟೀ॥ ಮಂದಶುಕ್ರಾಂಶುಮತ್ಸೌಮ್ಯಾಃ- ಶನಿಶುಕ್ರರವಿಬುಧರು ಪಾಪಾಃ-ಪಾಪಫಲದಾಯಕರು- ಭೌಮವಿಧೂ- ಅಂಗಾರಕಚಂದ್ರರು- ಶುಭೌ- ಶುಭಫಲವನ್ನುಕೊಡುವವರು-ಮಹೀಸುತಗುರೂ-ಕುಜಗುರುಗಳಿಬ್ಬರೂ-ಯೋಗಕಾರಿಣೌ- ರಾಜಯೋಗವನ್ನುಮಾಡುವವರು-ಭೂಸುತಏವ-ಅಂಗಾರಕನೊಬ್ಬನೇ-ನ- ಅಲ್ಲವು-ಮಾರಕಾಭಿಖ್ಯಾಃ-ಮಾರಕರೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ - ಮಂದಾದ್ಯಾಃ - ಶನಿಮುಂತಾದ - ಪಾಪಿನಃ- ಪಾಪಗ್ರಹಗಳು-ಮಾರಕಾಃ - ಆಕಸ್ಮಿಕಗಳಾದವಿಪತ್ತುಗಳಿಂದಬೊಡಿಯುವವರಾಗಿ-ಘ್ನಂತಿ-ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾರೆ- ಝುಷಜನ್ಮನಃ-ಮೀನಲಗ್ನದಲ್ಲಿಹುಟ್ಟಿದವನ-ಫಲಾನಿ-ಫಲಗಳು- ಬುಧೈಃ-ಸ್ಥಾನಬಲಾಭಿಜ್ಞರಿಂದ-ಇತಿ ಈರೀತಿಯಾಗಿ-ಊಹ್ಯಾನಿ-ಅನುಮೆಯಿಸತಕ್ಕವುಗಳಾಗಿವೆ॥೭೧॥

ತಾ॥ ಮೀನಲಗ್ನಜಾತಕನಿಗೆ ಶನಿ-ಶುಕ್ರ-ರವಿ-ಬುಧರು-ಕೆಟ್ಟವರು-ಚಂದ್ರಾಂಗಾರಕರು ಒಳ್ಳೆಯವರು- ಗುರ್ವಂಗಾರಕರುಸೇರಿದರೆ ರಾಜಯೋಗವಹುದು- ಕುಜನೊಬ್ಬನಿಂದಲೇ ರಾಜಯೋಗವಿಲ್ಲವು-ಕುಜ ಶನಿಮುಂತಾದ ಪಾಪಗ್ರಹಗಳು ಸಾಂಘಾತಿಕರೋಗಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊಲ್ಲುತ್ತಾರೆಂಬುವದು॥

ಮೂ॥ ಏವಂದ್ವಾದಶಲಗ್ನಾನಾಂ। ಶುಭಾಶುಭಫಲಂ
ವಿದುಃ॥ ತನ್ವಾದಿದ್ವಾದಶಾನಾಂಚ। ಭಾವಾನಾಂಯೋಜ
ಯೇದಿದಂ॥೭೨॥

ಟೀ॥ ಏವಂ-ಪೂರ್ವೋಕ್ತಪ್ರಕಾರವಾಗಿ- ದ್ವಾದಶಲಗ್ನಾನಾಂ-

హన్నెరడులగ్నగళిగూ - శుభాశుభఫలం - సుఖదుఃఖాదిఫలవన్ను-బుధాః-శాస్త్రజ్ఞరు-విదుః- తిళియువరు-ఇదం-ఈలగ్నఫలవన్ను-తన్వాదిద్వాదశానాంభావానాంచ - లగ్నమొందాదహన్నెరడుభావగళిగూ-యోజయేత్ -సేరిసబేకు॥౭౨॥

తా॥ మేషాది ౧౨ రాశిగళల్లిహుట్టిదవరిగూ బేరెబేరెయాగి ఒందనెయమనెయాద తనుభావఫలగళు హేళల్పట్టవష్టే?-మేలెహేళల్పట్ట ఈఫలగళన్నే ఎరడనెయమనెయాద ధనభావక్కూ మూరనెయమనెయాద భ్రాతృభావక్కూ నాల్కనెయమనెయాద మాతృభావక్కూ అయిదనెయమనెయాద పుత్రభావక్కూ ఆరనెయమనెయాద శత్రుభావక్కూ ఏళనెయమనెయాద కళత్రభావక్కూ ఎంటనెయమనెయాద ఆయుర్భావక్కూ ఒంబత్తనెయమనెయాద పితృభావక్కూ హత్తనెయమనెయాద కర్మభావక్కూ హన్నొందనెయమనెయాద లాభభావక్కూ హన్నెరడనెయమనెయాద వ్యయభావక్కూ సేరిసబేకు - అందరె - ఆయాభావగళిగె ఫలగళన్ను హేళువాగ అవుగళన్నే ఒందనెయమనెయావలగ్నదంతెయేణిసిజననకాలగ్రహస్థితియిందలే మేలెహేళల్పట్టమేరె ఫలహేళతక్కద్దెంబువదు॥

మూ॥ పాపానీచగ్రహాస్తేషా। ముచ్చత్వేపిచ
కింఫలం॥యోగాశ్చకింకరిష్యంతి। స్వదశానామనా
గమే॥౭౩॥

టీ॥ పాపఫలవన్నుకొడువవరు - నీచగ్రహాః- నీచరాదగ్రహగళు-తేషాం-అవరిగె - ఉచ్చత్వేఽపి - ఉచ్చస్థానస్థితియుంటాగిద్దాగ్యూ-కింఫలం-ఏనుప్రయోజనవు- స్వదశానాం-తంతమదశెగళ-అనాగమే - బరదేహోగువికెయల్లి - యోగాశ్చయోగగళూసహ కింకరిష్యంతి-ఏనుమాడహోగుత్తవె॥౭౩॥

టీ||౩-౬-౮-౧౧-౧౨-యీ మనెగళిగె అధిపతిగళాగువదు ముంతాదదోషగళింద పాపఫలదాయకరాద గ్రహగళు నీచస్థానగళల్లిరువ గ్రహగళంతె కెట్టవరాద్దరింద అవరులుచ్చస్థానగళల్లిద్దాగ్యూ యేనూ ప్రయోజనవిల్లవెంతలూ యోగకారకరిద్దాగ్యూ అవర దశెగళు బరువదక్కింతలూ ముందాగయే ప్రబలవాద మారకవుంటాదరె సత్తబళిక యోగగళు కెలసక్కె బారదే హోగుత్తవెయెంతలూ తిళియబరుత్తే- ఇల్లి విశేషవేనందరె (దశాద్వయీమధ్యగతా)ఇత్యాదిగళింద ముందె అనుభవిసతక్క రాజయోగవిరువల్లి హిందిన దశెగళొళు ప్రబలానిష్టగళుంటాగలూరవెందు సూచిసల్పట్టాగ్యూ ఆయుర్దాయవిరామ- మారకదశా మారకభుక్తిగళు- క్రూరసంధి-క్రూరగ్రహచార- ఆదియా భావగళిగె ప్రతిభావవిరామసంధి- ఈ ముంతాదవుగళు ఏకకాలదల్లి కూడిదరె అనుల్లంఘ్యవాద మారకయోగదింద మరణవుంటాగుత్తదెయాగి మిక్కిలిద రాజయోగదశెగళెల్లవూ నిష్ప్రయోజకగళాగి హోగుత్తవె యెంబువదు||

మూ||మిత్రశత్రుసమాయోగే|ఫలంమిశ్రంస
మంవిదుః|కేంద్రత్రికోణేషూచ్చేవా|మిశ్రయో
గేతథాధికం||౨౪||

టీ|| మిత్రశత్రుసమాయోగే- మిత్రనొందిగూ శత్రువినొందిగూసహ సేరి యిద్దరె-ఫలం- ఫలవన్ను-మిశ్రం-కష్టసుఖగళు బెరతద్దన్నాగియూ-సమం-సాధారణవాద్దన్నాగియూ-విదః- పండితరు-విదుః- తిళియువరు-కేంద్రత్రికోణేషు- కేంద్రస్థానగళల్లియూ-త్రికోణస్థానగళల్లియూ-ఉచ్చేవా-ఉచ్చస్థానదల్లియాదరూ- మిత్రయోగేసతి- మిత్రగ్రహదొందిగ

సేరియిద్దరే-తథా- అదేమేరే-అధికం- హేళ్దాద ఫలవన్ను తిళి యువదు॥౭౪॥

తా॥గ్రహంగళు తమొందిగె సేరి యిరువ గ్రహంగళ శత్రు మిత్రభావానుగుణవాగియూ తావుయిరువస్థానదశుభాశుభాను గుణవాగియూ తావుఫలగళన్ను హేళ్దాగియూ సమవాగియూ కడమెయాగియూ కొడుత్తారెంబువదె-(దృష్టాంత)కటకలగ్నక్కె- అంగారకను ఫలదాయకను- అవను మిథునదల్లి శనిబుధగురు చంద్రరొడనె సేరి యిద్దరె మహారాజయోగవన్ను కొడత క్కవనాదాగ్యూ వర్తకరకడెయింద నష్ట- శత్రుగళకడెయింద హాని- మంతాదవుగళన్నూ దేహసౌఖ్య-ధనలాభ- ఔదార్య- రాజ్యలాభ-మొదలాదవుగళన్నూ కడెగె సర్వప్రియవన్నూ ఉంటుమాడుత్తానె-యీమేరె ఊహిసతక్కద్దెంబువదు॥

మూ॥శుభపాపాత్మకతయా।నిర్దిష్టాస్తుఫలంగ్ర
హాః॥ ప్రదిశంతిశుభాపవ । స్వదశాసుస్వభుక్తి
షు॥౭౫॥

టీ॥శుభపాపాత్మకతయా-శుభపాపరాశివికెయింద-నిర్దిష్టాః- తోరిసల్పట్ట-గ్రహాస్తు-గ్రహంగళాదరో- స్వదశాసు-తమ్మ దశెగళొళగె-స్వభుక్తిషు-తమ్మ భుక్తిగళల్లి -శుభాఏవ- ఒళ్ళె యవరాగియే- ఫలం- ప్రయోజనవన్ను- ప్రదిశంతి- కొడుత్తారె॥౭౫॥

తా॥శుభరంతలూ పాపరంతలూ సహ గొత్తుమాడల్పట్ట గ్రహంగళు తమ్మదశెగళ తమ్మ భుక్తిగళల్లి శుభఫలవన్నేకొడుత్తారెంబువదు- (దృష్టాంత) మకరలగ్నజాతకక్కె బుధను శుభనూ పాపనూ ఆగుత్తానెయాగి బుధదశా బుధభుక్తియల్లి శుభవేలుంటాగుత్తె- క్రూరభుక్తిగళల్లి పాపఫలవుంటాగు వదిల్ల॥

మిత్రక్షేత్రగతేపి | మిత్రయుక్తనిరీక్షితే|
బలాధికేవాతుంగస్థే|శుభమేవ ప్రయచ్ఛతి||౭౬||

టీ||ఖేటః- గ్రహవు-మిత్రక్షేత్రగతే- మిత్రగ్రహద రాశియ
న్ను హొందిదవనాగియూ-మిత్రయుక్తనిరీక్షితే-మిత్రగ్రహగ
ళొడనె సేరిదవనాగియూ- నోడల్పట్టవనాగియూ- తుంగస్థే-
ఉచ్ఛస్థానదల్లిరువవనాగియూ-బలవతివా-బలవుళ్ళవనాగియా
దరూ-సతి- యిరువల్లి - శుభమేవ-సంతోషవన్నే-ప్రయచ్ఛతి-
కొడుత్తానె||౭౬||

తా||యావగ్రహవాదరూ తన్న మనె-ఉచ్ఛస్థాన-మిత్రగ్రహద
మనె-ఇవుగళొళగెల్లిద్దాగ్యూ స్వభావతః తనిగె మిత్రరాద గ్ర
హగళొందిగె సేరి అంతా మిత్రగ్రహగళిందలూగలి- తా
త్కాలిక మిత్రగ్రహగళిందలూగలి నోడల్పట్టు దిగ్బల- కాలబల-
వర్గబల-ఆధిపత్యబల-మొదలాదవుగళిందొడగూడిదరె జాతకని
గె కేవల శుభఫలవన్నే కొడుత్తానెంబువదు-ఇదరింద గ్రహ
క్కె ఇరతక్క షడ్బలగళల్లి యేష్టు కడమెయాగుత్తో అష్టక్కె త
క్క భాగవు అవను కొడతక్క ఫలదల్లి కడమెయాగుత్తంతలూ ఎ
ష్టు దోషగళుంటాగిరుతేవెయో అష్టు పాపఫల సేరిరుత్తం
తలూ అర్థాత్ సిద్ధవాగుత్తె||

మూ||త్రిషడష్టాయరిష్ఫేశా | విపరీతఫలప్ర
దాః|కాలదేశక్రియాయోగా | దనురూపంఫలంవ
దేత్||౭౭||

టీ||త్రిషడష్టాయరిష్ఫేశాః-3-౬-౮-౧౧-౧౨-ఈ మనెగళి
గె అధిపతిగళాద గ్రహగళు- విపరీతఫలప్రదాః- బలాధికరాగి
ద్దరె దుఃఖవన్నూ- బలహీనరాగిద్దరె సుఖవన్నూ కొడతక్క
వరు-కాలదేశక్రియాయోగాత్ -కాల జనర్గాగ్న్ ... శమొ

దలుగొండు గ్రహదశాయుర్దాయదవరివిగూ ఉంటాగువ కాలగళ-దేశ-పిండాండబ్రహ్మాండగళల్లిరువ ఆయా స్థానగళ-క్రియా-మానసిక-వాచిక-కాయికగళాద వైదిక లౌకిక కర్మగళ-యోగాత్-సంబంధదింద-అనురూపం-తక్కంతా-ఫలం-ప్రయోజనవన్ను-వడెత్-తిళియబేకు||౨౭||

తా||పాపగ్రహగళు బలశాలిగళాగిద్దరె కెట్టఫలవన్నుకొడుత్తారె-బలహీనరాదరె అవరు శుభసదృశరాద్దరింద శుభవన్నే కొడుత్తారె-యావ గ్రహభావగళన్ను తిళియబేకాదరూ అవుగళ సూక్ష్మస్థితియన్ను విచారమాడి గ్రహసమయక్కె తక్కంతెయూ గ్రహద అధికారక్కొళగాదస్థళ మత్తు వస్తుగళు తిలసముంతాదవుగళిగె సంబంధవుళ్ళద్దాగియూ యిరువ విషయగళన్నే యుక్తవాగి ఊహిసి తిళియబేకెంబువదు|| ఈయంశదల్లి మూరులక్ష గ్రంథదల్లి హేళల్పట్టఅంశవెల్లావూ బుద్ధిస్థవాగిరబేకు-నవగ్రహగళే పిండాండబ్రహ్మాండగళ సకల వస్తుగళిగూ అధికారిగళాగిరువదరింద యావద్విషయగళూ మజ్జనీయగళాదాగ్యూ సందింతాశిరోమణి, హోరామాధవీయ, జైమినికారికెగళు, కాలవిధాన, బృహజ్జాతక, గ్రహదర్పణ, సమయదీపికె, పరాశరహోరా, జాతకాభరణ, జ్యోతిర్మీమాంసా, కాలాదర్శ, ముహూర్తరత్నాకర, జ్యోతిషార్ణవ, బృహల్లంపాక, యావనజాతక, ఈముంతాద జ్యోతిషగ్రంథగళిందలూ ఇన్నూ ధర్మశాస్త్ర, మంత్రశాస్త్ర, యోగశాస్త్ర, వైద్యశాస్త్ర, ఇవుగళసహాయదిందలూ యథాశక్తియాగి తిళిదుకొండు చిరకాలవిచారదింద మననమాడి అనుభవక్కె తందుకొళ్ళబేకు, (దృష్టాంత) మిథునలగ్న జాతకనిగె కుజను మకరదల్లి ౨౧నెయ భాగదల్లిద్దు శని బుధర క్రూరవాద వామ దృష్టిగె విషయనాదరె తద్దశాభుక్త్యంతరగళొళు వామపార్శ్వ

ಗಲ್ಲಿ ವ್ರಣವುಂಟಾಗುವದೆಂತಲೂ ಅಥವಾ ರಾಜಯೋಗ ಪ್ರಬಲವಾಗಿದ್ದು ಅವನು ಚಂದ್ರನೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದರೆ ಅಗ್ನಿಗಂಡ- ಕಳ್ಳರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಬಚ್ಚಲ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಕತ್ತಿಯ ಗಾಯವುಂಟಾಗುವದೆಂತಲೂ ಅಥವಾ ಕುದುರೆಯಿಂದ ಮೆಟ್ಟಗಡೆಗೆ ಜಾರಿ ತಿಪ್ಪೆಯೊಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಬಿಸುರು ದೆಸೆಯಿಂದ ಎಡದ ಕಿವಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮೊಳಕಾಲಿನ ಕೆಳಗೂ ಗಾಯವಾಗುವದೆಂತಲೂ ಈ ಮೇರೆ ಗ್ರಹಸಮಯ ನೋಡಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿರುತದೆ||

ಮೂ||ನಿರುಕ್ತಂ ಸ್ಥೂಲದೃಷ್ಟ್ಯೈವ| ಸೂಕ್ಷ್ಮದೃಷ್ಟ್ಯಾ
ವಿಚಾರಯೇತ್ ||ಅನುಕ್ತಮನ್ಯತೋ ಗ್ರಾಹ್ಯ| ಮಪರೋ
ಕ್ಷಂತುದುರ್ಲಭಂ ||೭೬||

ಟೀ||ಸ್ಥೂಲದೃಷ್ಟ್ಯೈವ-ಸ್ಥೂಲಕಾಲಸ್ಥಾನಗಳನ್ನನುಸರಿಸಿ ಸಾಮಾನ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದಲೇ- ನಿರುಕ್ತಂ-ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟದ್ದನ್ನು- ಸೂಕ್ಷ್ಮದೃಷ್ಟ್ಯಾ-ಸೂಕ್ಷ್ಮಕಾಲ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನನುಸರಿಸಿ ವಿಶೇಷ ಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ-ವಿಚಾರಯೇತ್-ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಬೇಕು-ಅನುಕ್ತಂ-ಹೇಳಲ್ಪಡದೇಯಿರುವದರಿಂದ ಅಪೇಕ್ಷಿತವಾದ ವಿಷಯವು-ಅನ್ಯತಃ- ಇತರ ಗ್ರಂಥಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದಲೂ ಇತರ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದಲೂ - ಗ್ರಾಹ್ಯಂ- ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ - ಅಪರೋಕ್ಷಂತು- ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವವಾದರೋ - ದುರ್ಲಭಂ - ಕಷ್ಟದಿಂದಲೂ ಪಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ಯವಾಗಿದೆ||೭೬||

ತಾ|| ರಾಶಿಗ್ರಹ ಫಲವನ್ನು ಅಂಶಗ್ರಹಚಾರರೀತ್ಯಾ ಸಮನ್ವಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು-ಮತ್ತು ಫಲವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅವುಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಪಡೆಯಬೇಕು - ಇಷ್ಟೂ ಉಂಟಾದಾಗ್ಯೂ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅಗೋಚರವಾಗಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾಗಿಯೂ ಕಡೆಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿಯೂ ಇರುತದೆಂಬುವದು||

ಮೂ॥ ಫಲಾನಿ ಗ್ರಹಚಾರೇಣ|ಸೂಚಯಂತಿಮನೀಷಿಣಃ|
ಕೋವಕ್ತಾತಾರತಮ್ಯಸ್ಯ। ತಮೇಕಂವೇಧಸಂವಿನಾ ॥೭೯॥

ಟೀ॥ ಮನೀಷಿಣಃ-ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವರು-ಗ್ರಹಚಾರೇಣ-ಗ್ರಹಗಳ ಗತಿಯಿಂದ-ಫಲಾನಿ-ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸುಖದುಃಖಾನುಭವ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು-ಸೂಚಯಂತಿ-ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸುತ್ತಾರೆ -ತಂ -ತತ್ಪದ್ವಾಚ್ಯನಾಗಿಯೂ, ಸರ್ವಜ್ಞತ್ವಾದಿ ಲಕ್ಷಣವಿಶಿಷ್ಟನಾಗಿಯೂ ಯಿರುವ-ವೇಧಸಮೇಕಂವಿನಾ-ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನೊಬ್ಬನನ್ನುವಿನಾ-ತಾರತಮ್ಯಸ್ಯ-ಫಲಗಳನ್ಯೂನಾಧಿಕಭಾವವನ್ನು- ವಕ್ತಾ - ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುವವನು-ಕಃ-ಯಾರು?॥೭೯॥

ತಾ॥ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಫಲಗಳನ್ನು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಗ್ರಹಗತಿಗಳಿಂದ ಊಹಿಸಿ ಸೂಚನೆಯಾಗಿ ಹೇಳಿಯಾರೇ ಹೊರತು ಅವುಗಳ ವಿಶೇಷಗಳಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಭಾವಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಾದ ಬ್ರಹ್ಮನುವಿನಾ ಇನ್ನಾರೂ ಶಕ್ತರಲ್ಲವೆಂಬುವದು॥

ಮೂ॥ ಯಜ್ಞನಾರಾಯಣಾಭಿಖ್ಯ। ಯಾಯಜೂ
ಕತನೂಭುವಾ ॥ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಾಖ್ಯೇನ|ಕೃತಾಜಾತ
ಕಚಂದ್ರಿಕಾ॥೮೦॥

ಟೀ॥ ಯಜ್ಞನಾರಾಯಣಾಭಿಖ್ಯಯಾಯಜೂಕತನೂಭುವಾ - ಯಜ್ಞನಾರಾಯಣ ಸೋಮಯಾಜಿಗಳ ಔರಸಪುತ್ರನಾದ-ಶ್ರೀ ವೇಂಕಟೇಶ್ವರಾಖ್ಯೇನ - ಶ್ರೀ ವೇಂಕಟೇಶ್ವರನೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳಜ್ಯೋತಿಷ್ಕನಿಂದ-ಜಾತಕಚಂದ್ರಿಕಾ-ಜಾತಕಚಂದ್ರಿಕೆಯೆಂಬ ಗ್ರಂಥವು-ಕೃತಾ-ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಯಿತು-॥೮೦॥

ತಾ॥ ಆಸ್ತಿಕ್ಯವುಳ್ಳವರಿಗೇವೇವೇದಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ವಿಷಯಗಳು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕವುಗಳಾಗಿರುವದರಿಂದ ಸ್ವಯಂ ಆಸ್ತಿಕಾಗ್ರಗಣ್ಯರ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವನೆಂದು ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಕಾಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಗೊಳಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಇಂತಾ ತನ್ನಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಗ್ರಂಥವು ಆಸ್ತಿಕರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಪರಿಗ್ರಾಹ್ಯವಾಗಿ ಲೋಕ